

Richardi Crashawi
P O E M A T A
E T
EPIGRAMMATA,
Quæ scripsit Latina & Græca,
Dum *Anla Pemb.* Alumnus fuit,
Et
Collegii *Petrensis* Socius.

Editio Secunda, Auctior & emendatior.

Εἶρεσαν εὐκλείδης ἀντιθέρεος, ἦν ὁ Μελιχρὸς
Ἡσκησὼν, Μισσὼν ἀμύγα καὶ Χαεῖτων. Ἀνθολ.

CANTABRIGIAE,
Ex Officina *Joan. Hayes*, Celeberrimæ Academiæ
Typographi. 1674.
Prostant Venales apud *Joann. Creed*.

REVERENDO ADMODUM

VIRO

BENJAMINO LANY

SS. Theologiæ Professori,

Aula Pembroschiana Custodi dignissimo,

ex suorum minimis

minimus

R. CRASHAW

custodiam coelestem

P.

SUns est & florum fructus, quibus fruimur, si non utiliùs, delicatùs certè. Neque etiam rarum est quòd ad spem veris, de se per flores suos quasi pollicentis, additioris anni, ipsiùsq; adeò Autumni exigamus fidem. Ignoscas igitur (vir colendissime) properanti sub ora Apollinis sui, primæq; adolescentiæ lasciviæ exultanti Musæ. Teneræ ætatis flores adfert, non fructus seræ: quos quidem exigere ad seram illam & sobriam maturitatem, quam in fructibus expectamus meritò, durum fuerit; forsan & ipsa hæc præcoci importunitate suâ placituros magis: Tibi præsertim quem paternus animus (quod fieri solet) intentum tenet omni suæ spei diluculo, quò tibi de tuorum indole promittas aliquid. Ex more etiam eorum, qui in præmium laboris sui prætiùmq; patientiæ festini, ex iis quæ severunt ipsi & excoluerunt, quicquid est flosculi prominulum, primâ quasi verecundiâ auras & apertum Jovem experientis arripiunt avidè, saporémq; illi non tam ex ipsius indole & ingenio quàm ex animi

sui affectu , fovendis in eo curas suas & spes , as-
fingunt. Patere igitur (reverende Custos) hanc
tibi ex istiusmodi floribus corollamnecti ; conviva-
lemveró : nec aliter passuram Sidus illud oris tui
auspicatissimum , nisi (quâ est etiam amœnitate)
remissiore radio cum se reclinat , & in tantum de
se demit. Neque sanè hoc scriptionis genere (mo-
dò partes suas satis præstiterit) quid esse potuit
otio Theologico accommodatius , quo nimirum res
ipsa Theologica Poeticâ amœnitate delinita maje-
statem suam venustate commendat. Hoc demum
quicquid est , amaretamen poteris ; & voles , scio :
non ut magnum quid , non ut egregium , non ut te
dignum denique , sed ut tuum : tuum summo jure ;
utpote quod è tua gleba , per tuum radium , in ma-
num denique tuam evocatum fuerit. Quod restat
hujus libelli fatis , exorandus es igitur (vir specta-
tissime) ut quem sinu tam facili privatum exceperis ,
eum jam ore magis publico alloquentem te non asper-
neris. Stes illi in limine , non auspiciump modò su-
um , sed & argumentum. Enimvero Epigramma
sacrum tuus ille vultus vel est , vel quid sit docet , ubi
nimirum amabili diluitur severum , & sanctum suavi
demulcetur. Pronum me vides in negatam mihi pro-
vinciam ; laudum tuarum , intelligo : quas mihi cum
modestia tua abstulerit , reliquum mihi est necessariò
ut sim brevis : imò verò longus nimium ; utpote cui
argumentum istud abscissum fuerit , in quo unice po-
teram , & sine tædio , prolixus esse. Vale , viro-
rum ornatissime , neque dedigneris quòd colere au-
deam Genii tui serenitatem supplex tam tenuis , &
(quoniam numen quoq; hoc de se non negat) amare
etiam. Interim verò ~~la~~ veniam Musæ in tantum
sibi non temperanti , quin in hanc saltem laudis
tuæ partem , quæ tibi ex rebus sacris apud nos or-
natis

natis meritissima est, istiusmodi carmine involare au-
sa sit, qualicunque,

S Alve, alme custos Pierii gregis :
Per quem erudito exhalat inatio ;
Seu frigus udi capiet antri ,
Sive fovem nitidósque soles.

Non ipse custos pulchrior invias
Egit sub umbras Aemonios greges ;
Non ipse Apollo notus illis
Lege sua meliore canna.

Tu si sereno des oculo frui ,
Sunt rura nobis , sunt iuga , sunt aqua ,
Sunt pleetra dulcium sororum ;
(Non alio mihi nota Phæbo)

Te dante , castos composuit finis ;
Te dante , mors sumpsit ; & in suo
Videnda vulnū , pulverémque
Religio cinerémque nescit.

Stat cincta dignâ fronde decens caput :
Suoque per te fassa palàm Deos ,
Comis̃que , Diva , vestibúsque
Ingenium dedit ordinémque.

Íamque ecce nobis amplior es modò
Majórque cerni. Quale iubar tremis
Sub os ! verecundúsque quantà
Mole sui Genius laborat !

Íam qui serenat it tibi per genas ,
Majore cælo Sidus habet suum ;

*Majorque circum cuspidata
Ora comit tua flos dici.*

*Stat causa. Nempe hanc ipse Deus, Deus,
Hanc ara, per te pulchra, diem tibi
Tuam refundit, obvioque
It radio tibi se colenti.*

*Ecce, ecce! sacro in limine, dum pio
Multumq; prono poplite amas humum,
Altaria annunt ab alto;
Et refluis tibi plaudit alis*

*Pulchro incalascens officio, puer
Quicunq; crispo fidere crinium,
Vultuque non fatente terram,
Currit ibi rosens satelles.*

*Et jure. Nam cum fana tot inviis
Mærent ruinis, ipsaq; (ceu preces
Manusque, non decora supplex,
Tendat) opem rogat, ben negatam!*

*Tibi ipsa voti est ara sui rea.
Ex solvot. O quam semper apud Deum
Litabis illum, cujus ara
Ipse preces prius audiisti!*

Venera-

Venerabili viro Magistro Tournay,
Tutori suo summè observando.

M Effus inauravit Cereri jam quarta capillos
Vitis habet Bacchum quarta corona sua,
Nostra ex quo, primis pluma vix alba pruinis,
Ausat tuo Musa est nidificare sinu.
Hic nemus, hic soles, & calum mitius illi:
Hic sua quod Musis umbra vel aura dedit.
Sedit ibi secura malus quid moverit Auster,
Qua gravis hybernæ vexerit ala fovem.
Nescio quo interea multum tibi murmur nota est:
Nempe sed hoc poteras murmur amare tamen.
Tandem ecce (heu simili de prole puerpera) tandem
Hoc tenero tenera est pignore facta parens.
Jamq; meam hanc sobolem (rogo) quis sinus alter habe-
Quis mihi tam noti nempe temporis erat? (ret?)
Sed quoq; & ipsa Meus (dete) meus, improba, tutor
(Quam primum potuit dicere) dixit, erit.
Has ego legitima, nec laevo fidere nata
Non puto degeneres indolis esse notas;
Nempe quod illa suo patri tam semper apertos,
Tam semper faciles nôrit adire sinus.
Ergo tuam tibi sume: tuas eat illa sub alas:
Hoc quoque de nostro, quod tuearis, habe.
Sic qua Suada tuo fontem sibi fecit in ore,
Sancto & securo melle perennis eat.
Sic tua, sic nullas Siren non mulceat anres,
Aula cui planctus & sua fecta dedit.
Sic tuus ille (precor) Tagus aut eat obice nullo,
Aut omni (quod adhuc) obice major eat.

Ornatissimo viro Præceptori suo co-
lendissimo, Magistro Brook,

O Mibi qui nunquam nomen non dulce fuisti.
Tunc quoq; cum domini fronte timendus eras!
Ille ego pari vestri quondam intactissima regni,
De nullo virga nota labore tua,
Do tibi quod de te per secula longa queretur
Quod de me nimium non metuendus eras;
Quod tibi turpis ego torpentis inertia sceptri
Tam ferula tulerim misia jura tua.
Scilicet in foliis quicquid peccabitur istis,
Quod tua virga statim vapulet, illud erit.
Ergo tibi hac panas pro me mea pagina pendat.
Hic agitur virga res tibi multa tua.
In me igitur quicquid nimis illa pepercerit olim,
Id licet in fortu vindicet omne meo.
Hic tuns inveniet satis in quo saviat unguis,
Quodq; vern docto trans obeliscus eat.
Scilicet hac mea sunt; hac quæ mala scilicet: ô si
(Quæ tua nempe forent) hinc meliora forent!
Qualiacunq; , (suam nôrunt hac flumina fontem.
(Nilus ab ignoto fonte superbus eat)
Nec certè nihil est quâ quis sit origine. Fontes
Esse solent fluvii nomen honôrq; sui.
Hic quoq; tam parvus (de me mea secula dicant)
Non parvi soholes hic quoq; fontis erat.
Hoc modò & ipse velis de me dixisse, Meorum
Ille fuit minimus, Sed fuit ille meus.

*In Picturam Reverendissimi Episcopi,
D. Andrews.*

HÆc charta monstrat, Fama quem monstrat magis,
Sed & ipsa necdum fama quem monstrat satis,
Ille, Ille totam solus implevit Tubam,
Tot ora solus domuit & famam quoque
Fecit modestam: mentis ignea pater,
Agilq; radio Lucis aeterna vigil,
Per alta rerum pondera indomito Vagus
Cucurrit animo; quippe naturam ferox
Exhaust ipsam, mille Fœtus Artibus,
Et mille Linguis ipse se in gentes procul
Variavit omnes, fustq; toti simul
Cognatus orbi; sic sacrum & solidum jubar
Saturnumq; cœlo pectus ad patrios Libens
Porrexit ignes: hâc eum (Lector) vides,
Hâc (ecce) chartâ, Ostinam & audires quoque!

*Votiva Domûs Petrensis pro
Domo Dei.*

UT magis in Mundi votis, Aviumq; querelis
Jam veniens solet esse Dies, ubi cuspide primâ
Palpitat, & roseo Lux prævia ludit ab ortu;
Cum nec abest Phœbus, nec Eois latius habenis
Totus adest, volucrumq; procul vaga marmura mulcet;

Nos ita; quos nuper radiis afflavit honestis
Religiosa Dies; nostrâq; per atria Cali
(Sacra Domus nostrum est Cœlum) jam luce tenellâ
Libat adhuc trepidæ Fax nondum firma Dici:
Nos ita jam exercet nimis impatientia Voti,
Spēq; sui propiore premis. ---

---Quis

— Quis pectora tanti
Tendit amor Cæpti ! Desiderio quàm longo
Lentæ spes inhiant ! Domus ô dulcissima rerum !
Plena Deo Domus ! Ah, Quis erit, Quis (dicimus) Ille
(O Bonus, ô Ingens meritis, ô Proximus ipsi,
Quem vocat in sua Dona, Deo !) quo vindice totas
Excutiant Tenebras hæc Sancta Crepuscula ? —

— Quando
Quando erit, ut tenera Flos heu tener ille Diei,
Qui velut ex Oriente suo jam Altaria circum
Lambit, & ambiguo nobis procul annuit astro,
Plenis se pandat foliis, & Lampade totâ
Latus (ut è medio cùm Sol micat aureus axe)
Attonitam penetrare Domum jam possit adulto
Sidere, nec dubio Pia Mœnia mulceat ore ?

Quando erit, ut Convexa suo quoque pulchra sereno
Florescant, roseôq; tremant Laquearia risu ?
Quæ nimium informis tanquam sibi conscia frontis
Perpetuis jam se lustrant lacrymantia guttis.

Quando erit, ut claris meliori luce Fenestris
Plurima per vitreos vivat Pia Pagina vultus ?

Quando erit, ut Sacrum nobis celebrantibus Hymnum
Organicos facili, & nunquam fallente susurro
Nobile marmor agat nervos ; pulmonis iniqui
Fistula nec monitus faciat male-fida sinistros ?

Denique, quicquid id est, quod Res hæc Sacra requirit,
Fausta illa, & felix (sisq; ô Tua) Dextra, suam cui
Debeat hæc Aurora Diem. Tibi supplicat Ipsa,
Ipsa Tibi facit Ara preces. Tu jam Illius audi,
Audiet Illa tuas. Dubium est (modò porrige dextram,)

Des magis, an capias: aude tantum esse beatus,
Et damnum hoc lucrare Tibi.---

--- Scis Ipse volucres

Quæ Rota voluit opes; has ergò, hinc fige perennis
Fundamenta Domûs Petrensi in Rupe; suamque
Fortunæ sic deme Rotam. Scis Ipse procaces
Divitias quàm prona vagos vebat ala per Euros;
Divitiis illas, agè, deme volucribus alas,
Fâcq; suis Nostras illis sit nidus ad Aras:
Remigii ut tandem pennas melioris adeptæ,
Se rapiant Dominumq; suum super æthera secum.

Felix ô qui sic potuit bene providus uti
Fortunæ pennis & opum levitate suarum,
Divitiisq; suis Aquilæ sic addidit Alas.

In cæterorum Operum difficili Parturitione
Gemitus.

O Felix nimis Illa, & nostra nobile Nomen
Invidia Volucris! facili quæ funere surgens
Mater odora sui, nitidæ nova fila juventæ,
Et festinatos peragit sibi fata per ignes.
Illa, hand natales tot tardis mensibus horas
Tam miseris tennata moris, saltu velut uno
In nova sæcla rapit sese, & caput omne decoras
Explicat in frondes, roseoque repullulat orsu.
Cinnameos simul Illa rogos conscenderit, omnem
Lata bibit Phœbum, & jam jam victricibus alis
Plandit humum, Cinerésque suos.---

--- Heu! dispare Fata

Nos ferimur; Senioresque suo sub Apolline Phœnix
Petrensis Mater, dubias librata per auras

Pendet

*Pendet adhuc, quarisque sinum in quo pinat inertes
Exuvias, spolisque suæ Reparata Senectæ
Ore Parisurgat, Similique per omnia Vultu.
At nunc heu nixu sæcli melioris in ipso
Deliquim patitur! . . .*

*At nunc heu Lentæ longo in molimine Vitæ
Interea moritur! Dubio stant Mcenia vultu
Parte sui Pulchra, & fratres in fœdera Muros
Invitant frustra, nec respondentia Saxis
Saxa suis. Mœrent Opera intermissa, manûsque
Implorant. --*

-- Succurre Piæ, succurre Parenti

*O Quisquis pius es. Illi succurre Parenti,
Quam sibi tot sancta Matres habuere Parentem.
Quisquis es, ô Tibi, crede, Tibi tot hiantia ruptis
Manibus Ora loqui! Matrem Tibi, crede verendam
Muros tam longo laceros seniôq; sitûq;
Ceu Canos monstrare suos. Succurre roganti.
Per Tibi Plena olim, per jam Sibi Sicca precatur
Ubera, nè desis Senio. Sic longa juvenus
Te foveat, querulæ nunquam cessura senectæ.*

Epitaphium in Guilielmum Herrisium.

*S*iste te paulum (viator) ubi Longum Sisti
Necesse erit; huc nempe properare te scias,
quocunque properas.

Mora pretium erit

Et Lacryma,

Si jacere hîc scias,

Guilielmum,

Splendida Herrisiorum familia

Splendorem maximum:

Quem cum talem vixisse intellexeris,

Et vixisse tantum;
 Discas licet
 In quantas spes possit
 Assurgere mortalitas;
 De quantis cadere.

Quem { Infantem, Essexia — } vidit;
 { Juvenem, Cantabrigia }
 Senem, ah infelix utraque
 Quod non vidit.

Qui
 Collegii Christi Alumnus,
 Aula Pembrokiana Socius,
 Utrique, ingens amoris certamen fuit;
 Donec
 Dulciss. Lites elusit Dens,
 Eumque celestis Collegii,
 Cujus semper Alumnus fuit,
 Sociam fecit;

Qui & ipse Collegium fuit,
 In quo

Musa omnes & Gratia,
 Nullibi magis sorores,
 Sub Praside religione
 In tenacissimum sodalium coaluere.

Quem { Oratoria Poetam }
 { Poetica Oratorem } Agnovere.
 { Utraque Philosophum }
 { Christianum Omnes }

Qui { Fide Mundum }
 { Spe Cælum } Superavit.
 { Charitate Proximum }
 { Humilitate Seipsum }

Cujus
 Sub vernâ fronte senilis animus,

Sub

*Sub morum facilitate, severitas virtutis;
Sub plurima indole, pauci anni;
Sub majore modestia, maxima indoles
adeò se occuluerunt,
ut Vitam ejus
Pulchram dixeris & pudicam dissimulationem;
Imò verò & Mortem,
Ecce enim in ipso funere
Dissimulari se passus est,
Sub tantillo marmore tantum hospitem;
Eonimirum majore Monumento
quo minore tumulo.*

In Eundem

I*Te mea lacryma, (nec enim moror) ite. Sed oro
Tantum nè misera claudite vocis iter.
O liceat querulos verbis animare dolores!
Et saltem Ah periit, dicere, noster amor.
Ecce negant tamen; ecce negant, lacrymaq; rebelles
Pergunt indomitâ precipitantq; viâ.
Visne (o chare!) igitur te nostra silentia dicant?
Vis fleat assiduo murmure mutus amor?
Flebit. Et urna suos semper bibet humida roris,
Et fidas semper semper habebit aquas.
Interea, quicumq; estis, nè credite mirum
Si vera lacryma non didicere loqui.*

Natalis Principis *Marie.*

Cresce, O dulcibus imputanda Divis,
O cresce, & prospera, puella Princeps,

In matris prospera venire partes.

Et cum par breve fulmen minorum,

Illinc Carolus, & Jacobus inde,

In Patris faciles subire famam,

Ducent fata furoribus decoris;

Cum terror sacer, Angliciq; magnum

Murmur nominis increpabit omnem

Latè Bosphorum, Ottomanicisq;

Non picto quatiens tremore Lunas;

Te tunc altera, nea timenda paci,

Poscent pralia. Tu potens pudici

Vibratrix oculi, pias in hostes

Latè dulcia fata dissipabis.

O cum flas tener illa, qui recenti

Pressus fidere jam sub ara ludit,

Olim fortior omne cuspidatos

Evolvet latus aurum per ignes;

Quiq; imbellis adhuc, adultus olim,

Puris expariabitur generum

Campis imperiohor Cupido;

O quam certa superbiore pennâ

Ibunt spicula, mellaque mantes,

Exultantibus hinc & inde turmis,

Quoquo jusseris, impigre volabunt!

O quot corda calentium decorum

De te vulnera delicata discent!

O quot pectora Principum Magistris

Fient molle negotium sagittis!

Nam qua non pateris per arma ferri,

Cui matris sinus atque utrumque fidus

Magnorum patet officina Amorum?

Hinc

*Hinc sumas licet, O puella Princeps,
Quantacunque opus est tibi pharetra.
Centum sumo Cupidines ab uno
Matris lumine, Gratiâque centum,
Et centum Veneres: adhuc manebunt
Centum mille Cupidines; manebunt
Ter centum Veneresque Gratiâque
Puro fonte superstites per avum.*

In Serenissimæ Reginæ partum hyemalem.

Serta puer: (quis nunc flores non præbeat hortus?)
Tecte mihi facili pollice sextæ puer.
Quid tu nescio quos narras mihi, stulte, Decembres?
Quid mihi cum nivibus? da mihi ferta, puer.
Nix? & hyems? non est nostras quid tale per oras;
Non est: vel si sit, non tamen esse potest.
Ver agitur: quacunque tragem dat larva Decembrem,
Quid feracunque fremant frigora, ver agitur.
Nonne vides quali se palmitæ regia vitis
Prodit, & in sacris qua sedet nva jugis?
Tam lætis qua bruma solet ridere racemis?
Quas hyemis pingit purpurat tanta genas?
O Maria! O divum soboles, genitrixque Deorum!
Siccine nostra tuis tempora ludis erunt?
Siccine tu cum veræ tuo nihil horrida bruma
Sidera, nil madidos sola morare notas?
Siccine sub media poterunt tua surgere bruma,
Atque suas solium lilia nō se nives?
Ergo vel invisitis nivibus, frendentibus Austris,
Nostra novis poterunt regna timere rosis?
O bona turbatrix anni, qua limite noto
Tempora sub signis non finis ire suis!

O pia praeatrix hyemis, qua tristitia mundi
 Murmura tam dulci sub ditione tenes!
 Perge precor nostris vim pulchram ferre Calendis:
 Perge precor menses sic numerare tuos.
 Perge intempestiva atque importuna videri;
 Inque uterititulos sic rape cuncta tui.
 Sit nobis sis saepe hyemes sic cernere nostras
 Exhaeredatas floribusque tuis.
 Sape sit has vernas hyemes Maiosq; Decembres;
 Has per te roseas saepe videre nives.
 Altera gens varium per sidera computet annum;
 Atq; suos ducant per vaga signa dies.
 Nos deceat nimis tantum permittere nimbus?
 Tempora tam tetrica ferre Britannia vices?
 Quia nostrum tibi nos omnem donabimus annum:
 In partem omnem expende; Maria; tuos.
 Sit tuas ille uterum nostri bonus arbiter anni:
 Tempus & in titulos transeat omne tuos.
 Nam qua alia indueret tam dulcia nomina mensis?
 Aut quâ tam posset candidus ire togâ?
 Hanc laurum funis sibi vertice vellet utroque;
 Hanc sibi vel totâ Chloride Maius emet.
 Tota suam (vere expulso) res publica florum
 Reginam cuperent te; sobolemve tuam.
 O bona sors anni, cum cuncti ex ordine menses
 Hic mihi Carolides, hic Marianus eris!

Natalis Ducis Eboracensis.

ET verò jam tempus erat tibi, maxima Mater;
 Dulcibus his oculis accelerare diem:
 Tempus erat, nè quâ tibi basia blanda vacarent;
 Sarcina nè collôsis minùs apta tuo.

Scilicet ille tuus, timor & spes ille suorum,
 Quo primum es felix pignore, facta parens,
 Ille ferax iræ jam nunc meditantur & enses,
 Jam Patris magis est, jam magis ille luns.
 Indolis O siotulus! vix dum illi transis infans;
 Jamq; sibi impatiens arripit ille virum.
 Improbis ille fuit, adeo negat ire sub annis:
 Jam nondum puer est, major & est puero.
 Si quis inuolatus pictas animatus in iras
 Stat leo, quem doctæ cuspide laesit acus,
 Hostis (is!) iactat; neq; enim ille aliam dignabitur hostem;
 Nempe decet tantas non minor ira manus.
 Tunc bastâ grauis adversû furit, (basta bacillum est:)
 Mox falsum vero vulnere pectus bias.
 Stat leo, cum stupeat tali bene fixus ab hoste;
 Ceu quid in his oculis vel timeat vel amet,
 Tam toruum, tam dulce micant: nascere fatetur
 Mars ne sub his oculis esset, an esset Amor.
 Quippe illic Mars est, sed qui bene possit amari;
 Est & Amor ceres, sed metiendus Amor:
 Talis Amor, talis Mars est ibi cernere; qualis
 Seu puer hic esset, siue vir ille Deus.
 Hic tibi jam scitum succedit in oscula fratris,
 Res (ecce!) in lufus non operosa tuos.
 Basia jam venient tua quantâcunque ceterâ,
 Jam quocunque tuus murmure ludat amor.
 En! Tibi materies tenera & tractabilis hic est:
 Hic ad blanditias est tibi cera satis.
 Salve infans, tot basiolis molle argumentum,
 Maternis labiis dulce negotiolum;
 O salve! Nam te nato, puer auree, natus
 Et Carolo & Mariæ tertius rst oculum.

In faciem Augustiss. Regis à mor-
billis integram.

Musa redi, vocat alma parens Academia: Noster
En redit, ore suo noster Apollo redit.
Vultus adhuc suus, & vultu sua purpura tantum
Vivit, & admixtas pergit amare nives.
Tunc illas violare genas? tunc illa profanis;
Morbe ferox, tentas ire per ora notis?
Tu Phœbi faciem tantas, vanissime? Nostra
Nec Phœbi maculas novit habere suas.
Ipsa sui vindex facies morbum indignatur;
Ipsa sedet radius & bene tuta suo:
Quippe illic Deus est, celsusq; & sanctius astrum;
Quippe sub his totus ridet Apollo genis.
Quod facie Rex tunc erat, quod cæteratactus:
Hinc hominem Rex est factus, & inde Deum.

Ad CAROLUM Primum;
Rex Redux.

Ille redit, redit. Hoc populi bona marmura volunt;
Publicus hoc (audin'?) plausus ad astra refert:
Hoc omni sedet in vultu commune serenum;
Omnibus hinc una est lætitia facies.
Rex noster, lux nostra redit; redeuntis ad ora
Arridet totis Anglia læta genis:
Quisque suos oculos oculis accendit ab istis;
Atque novum sacro sumit ab ore diem.
Fortè roges tanto quæ digna pericula plausu
Evadat Carolus, quæ mala, quosve metus:
Anne pererratis male-fida volumina ponti
Ausa illum terris penè negare suis:
Hospitis an nimis rursus sibi conscia tellus
Vix bene speratum reddat Ibera caput.

*Nil horum; nec enim malè-fida volumina ponti,
Aut sacrum tellus vidit Ibera caput.
Verus amor tamen hac sibi falsa pericula fingit :
(Falsa peric' la solet fingere verus amor)
At Carolo qui falsa timet, nec vera timeret :
(Vera peric' la solet temnere verus amor)
Illi falsa timens, sibi vera pericula temnens,
Non solum est fidus, sed quoq; fortis amor.
Interea nostri satis ille est causa triumphi :
Et satis (ah!) nostri causa doloris erat.
Causa doloris erat Carolus, sospes licet esset ;
Anglia quòd saltem dicere posset, Abest.
Et satis est nostri Carolus nunc causa triumphi :
Dicere quòd saltem possumus, Ille redit.*

Ad Principem nondum natum, Reginâ gravidâ.

N*Ascere nunc; O nunc! quid enim, puer alme, mora-
Nulla tibi dederis dulcior hora diem. (ris?
Ergòne tot tardos (O lente!) morabere menses?
Rex redit, Ipse veni, & dic bone, Gratus ades.
Nam quid Ave nostrum? quid nostri verba triumphi?
Vagitu melius dixeris ista tuo.
At maneat tamen: & nobis nova causa triumphi
Sic demum fueris; nec nova causa tamen:
Nam, quoties Carolo natus aut nova nascitur infans,
Revera toties Carolus ipse redit.*

Reliqua desiderantur.

Epigrammata

EPIGRAMMATA
SACRA,

Quæ scripsit Græca & Latina.

B 3

LECTORI.

LECTORI.

S Alve. 7 qm; vale. Quid exim quis pergeret ultra?
Qua jocus & lusus non vocat, ire voles?
Scilicet hic, Lector, cur noster habebere, non est;
Delitiis folio non faciente iuis.
Nam nec Acidalios halat mihi pagina rores;
Nostra Cupidine nec faveat aura sati.
Frustra hinc ille suis quicquam promiserit alis;
Frustra hinc illa novo speret abire sinu.
Ille è materna melius sibi talia myrto;
Illa jugis melius poscat ab Idaliis.
Querat ibi suus in quo cespite surgat Adonis,
Qua melior teneris patria sit violis.
Illinc totius Flora, verisque, suisque;
Consilio, ille alas impleat, illa sinus.
Me mea (casta tamen, si sit rudis) herba coronet;
Me mea (si rudis est, sit rudis) herba juvat.
Nulla meo Circaea tument tibi pocula versu:
Dulcia, & in furias officiosa tuas.
Nulla latet Lethe, quam fraus tibi florea libat,
Quam rosa sub falsis dat male-fida genis.
Nulla verecundum mentitur mella venenum:
Captat ab insidiis linea nulla suis.
Et spleni, & jecori foliis bene parcentur istis.
Ah male cum rebus staret utrumque meis.
Rara est qua ridet; nulla est qua pagina prurit:
Nulla salax, si quid nōrit habere salis.
Non nuda Veneres: nec, si jocus, nudus habetur;
Non nimium Bacchus noster Apollo fuit.
Nil cui quis putri sit detorquendus ocello;
Est nihil obliquo quod velit ore legi.

Hæc cœnæ, atque oculis lægeret Lucretia iustis :
 Iret & illæsis hinc pudor ipse genis.
 Nam nequæ candidior voti venit aura pudici
 De mantiva virgine rhuæ ferens :
 Cùm vestis nive vincta sinus, nive tempora fulgens,
 Dans vitæ flammæcolis frigida jura comis,
 Religiosa pedum sensim vestigia librans,
 Ante aras tandem constitit ; & tremuit.
 Nec grævia ipsa suo sub numine castior halat
 Quæ pia non puras summovet ara manus.
 Tam Venus in nostro non est nimis aurea versu :
 Tam non sunt pueri tela timenda dei.
 Sæpe puer dubias circum me moverat alas ;
 Fecit & incertæ nostra sub ora faces.
 Sæpe vel ipse suâ calamum mihi blandus ab ala,
 Vel matris cygno de meliore dedit.
 Sæpe Dionæ pactus mihi ferta coronæ ;
 Sæpe, Mæus vates tu, mihi dixit, eris.
 Iprocul, I cum matre tuâ, puer improbe, dixi :
 Non tibi cum numeris res erit ulla maius.
 Tu Veronensi cum passere pulchrior ibis :
 Bilbilicisve queas compitiis esse modis.
 Ille tuos finget quocunque sub agmine crimes :
 Undique nequitiis pareris ille tuis.
 Ille nimis (dixi) patet in tua prælia campus :
 Hæc nimis est vates & nimis ille tuus.
 Gleba illa (ah tuâ quam tamen urit adultera messis)
 Esset Idumæo germine quanta parens !
 Quantum ibi & quanta premeret Puer ubera matris !
 Nec cælos vultu dissimulante suos.
 Ejus in isto oculi satis essent sidera versu ;
 Sidereo matris quàm bene tuta sinu !
 Matris ut hic similes in collum mitteret ulnas,
 Inq; sinus niveos pergeret, ore pari !
 Utq; genis pueri hæc aquis daret oscula labris !
 Es bene cognatis iret in ora rosis !

Qua

Quæ Maria tam larga meam, quàm disceris illic
 Uvida sub pretio gemma tuncq; suo!
 Staret ibi æque suum lacrymatrice Diva Magistrum;
 Sen levis aura volet, seu gravis unda cadat;
 Luminis hæc soboles, & proles pyxidis illa,
 Pulchrius unda cadat, suavius aura volet.
 Quicquid in his sordet demum, luceret in illis.
 Improbe, nec satis est hunc tamen esse tuum?
 Improbe cede puer: quid enim mea carmina mulces?
 Carmina de jaculis muta futura tuis.
 Cede puer, quæ te petulantis fræna puella;
 Turpia quæ revocant pensa procacis hera;
 Quæ miseri malè pulchra nitent mendacia limi;
 Quæ cerussata, furtiva decora, gene;
 Quæ mirere rosas, alieni sidera veris;
 Quas nivis haud propria bruma redempta domat.
 Cede puer (cixi, & dico) cede improba mater:
 Altera Cypri habet nos; habet alter Amor.
 Scilicet hîc Amor est. Hîc est quoque mater Amoris.
 Sed mater virgo. Sed neque cæcus Amor.
 O puer! ô Domine! ô magna reverentia matris!
 Alme tui stupor & religio gremii!
 O Amor, innocua cui sunt pia jura pharetra;
 Nec nisi de casto corde sagitta calens!
 Me, puer, ô certâ, quem figi, fige sagittâ.
 O tua de me sit facta pharetra levis.
 Quodque illinc sitit & bibit, & bibit & sitit usque;
 Usque meum sitiat pectus, & usque bibat.
 Fige, puer, corda hæc. Sen spinis exiguis quis,
 Sen clavi aut hastæ cuspide magni ades;
 Sen major cruce cum totâ; sen maximus ipso
 Te corda hæc figis denique. Fige puer.
 O metam hanc tunc æternum inclamaverit arcus:
 Stridat in hanc teli densior aura tui.
 O tibi si jaculum ferat ala ferocior ullum,
 Hanc habeat tristi vulneris ire viam.

Quisquis tuae populus cunq̃ue est, qua turba pharetra
 Hic bene vulnificas nidus habebit avers.
 O mihi sis bello semper tam savus in isto !
 Pectus in hoc nunquam mitior hostis eat.
 Quippe ego quàm jaceam pugna bene sparsus in illa !
 Quàm bene sic lacero pectore sanus ero !
 Hæc mea vota. Mei sunt hæc quoque vota libelli.
 Hæc tua sint Lector ; si meus esse voles.
 Si meus esse voles ; meus ut sis lumina (Lector)
 Casta, sed ô nimium non tibi sicca precor.
 Nam tibi fæo madidis meus ille occurrerit alio,
 (Sanguine, seu lacrymâ diffusat ille sua :)
 Stipite totus hians, clavisque reclusus, & hæstâ ;
 Fons tuus in fluvios desidiosus erit ?
 Si tibi sanguineo meus hic tener iuverit amne,
 Tunc tuas illi, duro, negabis aquas ?
 Ah durus ! quicquid meos, nisi siccus, amores
 Nolit ; & hîc lacryma rem neget, esse sua.
 Sape hîc Magdalinas vel aquas vel amaverit undas,
 Credo nec Assyrias mens tua malis opes.
 Scilicet ille tuos ignis recalescet ad ignes ;
 Forsan & illa tuis unda natabit aquis.
 Hic eris ad cunas, & odoros funere manes :
 Hinc ignes nasci testis, & indè meos.
 Hic mecum, & cum matre sua, mea gaudia queres :
 Maturus Procerum seu stupor esse velit ;
 Sive per antra sui lateat (tunc templa) sepulchri :
 Tertia lux reducem (lenta sed illa) dabit.
 Sint fida precor ab (dices) facilisque tenebræ ;
 Lux mea dum vultis (res nova !) poscit opem.
 Denique charta meo quicquid mea dicat amori,
 Illi quo metuat cunq̃ue, flæve, modo,
 Leta parùm (dices) hæc, sed neque dulcia non sunt :
 Certe & amor (dices) hujus amandus erat.

S Inimium hîc promitti tibi videtur, Lector bone;
pro eo cui satisfaciendo libellus iste futurus fuerit;
scias me in istis non ad hæc modò spectare quæ hîc
habes, sed ea etiam quæ olim (hæc interim foven-
do) habere poteris. Nolui enim (si hæcenus de-
esse amicis meis non potui, flagitantibus à me, etiam
cum dispendii sui periculo, paterer eos experiri te in
tantum favoremque tuum) nolui, inquam, fastidio
tuo indulgere. Satis hîc habes quod vel releges ad
ferulam suam (neque enim maturiores sibi annos ex
his aliqua vendicant) vel ut pignus plurimum adul-
torumq; in sinu tuo reponas. Elige tibi ex his utrum-
vis. Me interim quod attinet, finis meus non fe-
sellit. Maximum meæ ambitionis scopum jamdu-
dum attingi; tunc nimirum cum quaecunque hoc me-
um penè infantis Musæ murmur ad aures istas non
ingratum sonuit, quibus neque doctiores mihi de pu-
blico timere habeo, nec sperare clementiores; adeò
ut de tuo jam plausu (dicam ingenuè & breviter)
neque securus sim ultra neque sollicitus. Prius tui,
quisquis es Lector, apud me reverentia prohibet; de
cujus judicio omnia possum magna sperare; posterius
illorum reverentia non finit, de quorum perspicacita-
te maxima omnia non possum mihi non persuadere.
Quanquam ô quàm velim tanti me esse in quo patria
mea morem istum suum deponere velit, genio suo
tam non dignum; istum scilicet quo, suis omnibus
fastiditis, ea exosculatur unice, quibus trajecisse Al-
pes & de transmarino esse, in pretium cessit! Sed re-
lictis hisce nimis improbæ spei votis, convertam me
ad magistros Acygnianos; quos scio de novissimis
meis verbis (quanquam neminem nominârim) iratos
me reliquisse: bilem verò componant; & mihi se hoc
debere (ambitioso juveni verbum tam magnum ig-
noscant)

noscant) debere , inquam , fateantur ; quòd nimi-
nim in tam nobili argumento , in quo neque ad sceti-
da de suis sanctis figmenta , neque ad putidas de no-
stris calumnias opus habeant confugere , de tenui hoc
meo dederim illorum magnitudini unde emineat. Emi-
neat verò ; (serius dico) Sciántque me semper se ha-
bituros esse sub ea , quam mihi eorum lux major affu-
derit , umbrâ , placidissimè acquiescentem ,

EPI-

EPIGRAMMATA SACRA.

LUC. 18.

Pharisæus & Publicanus.

*N duo Templum adeunt (diversis menti-
bus ambo:)*

*Ille procul trepido lumine signat ho-
mum:*

*It gravis hic, & in alta ferox penetralia tendit.
Plus habet hic templi; plus habet ille Dei.*

* Ἀνδρες, ἰδὲ, (ἐπέγειροι νόοις) δύο ἕπον ἐσθλόν·
τὴλοθεν ὁρῶνταί κεινὸς ὁ φειχάλῃς,

* Ἀλλ' ὁ μὴ ὡς ῥοπαλὸς νηῦ μυχὸν ἐς γῆς ἰκάνει·
Πλεῖον ὁ μὴ νηῦ, πλεῖον ὁ δὲ εἶχε θεῶ.

MATTH. 21. 7.

In Asinum Christi vectorem.

* **I**lle suum didicit quondam objurgare magistrum:
Et quid ni discas tu celebrare tuum?

*Mirum non minùs est, te jam potuisse tacere,
Illum quàm fuerat tum potuisse loqui.*

* BALAAMI Asinus.

LUC. 4.

Epigrammata Sacra.

LUC. 4.

Dominus apud suos vilis.

EN confanguinei ! patriis en exul in oris
Christus ! & haud alibi tam peregrinus erat

*Qui socia demum pendebat sanguine latro ;
O confanguineus quam fuit ille magis !*

JOANN. 5.

Ad Bethesda piscinam positus.

Quis novus hic refugis incumbit Tantalus unus ;
Quem fallit toties tam fugitivus salus ?

*Unde hoc naufragium felix ? mediaeq, procella ?
Visaque , tempestas quam pretiosa dedit ?*

JOANN. 20.

Christus ad Thomam.

SEva fides ! voluisse meos tractare dolores ?
Crudeles digiti ! sic didicisse Deum ?

*Vulnera , nè dubites , vis tangere nostra : sed ichen ,
Vulnera , dum dubitas , en graviora facis.*

MATTHE.

MATT. 18. 25.

Quisquis perdiderit animam suam meâ
causâ, inveniet eam.

I Vita; I, perdam: mihi mors tua, Christe, reperta est:
(Mors tua vita mea est; mors tibi, vita mea)

Aut ego te abscondam Christi (mea vita) sepulchro.
Non adeo procul est tertius ille dies.

JOANN. 10. 1.

Primo mane venit ad sepulchrum MAGDALENA.

Tu matutinos praevertis, sancta, rubores,
Magdala; sed jam tum Sol tuus ortus erat.

Jamque rictus marisò vanos Sol non agit ortus,
Et tanti rados non putat esse suos.

Quippe aliquo (reor) ille, novus, jam niscat in astro;
Et se nocturnâ parvus habet faculâ.

Quàm velit ô tanta vel nuntius esse diei!
Atq; novus Soli Lucifer ire novo!

JOANN. 6.

Quinque panes ad quinque hominum millia.

EN mensa faciles, rediviâq; vulnera cœna,
Quæque indefessâ provocat ora dape!

Aucta Ceres stupet arcanâ se crescere messe.
Denique quid restas? Pascitur ipse cibus.

ACT. 8.

Æthiops lotus.

Ille niger sacris exit (quàm lautus!) ab undis:
Nec frustra Æthiopem nempè lavare fuit.

Mentem quàm niveam picea cutis umbra fovebit!
Jam volet & nigros sancta Columba lares.

LUC. 18. 13.

Publicanus præcul stans percutiebat
pectus suum.

Ecce hic peccator timidus petis adveniat templum;
Quodque audet solum, pectora mæsta ferit.

Fide miser; pulsæque fores has fortiter: illo
Invenies templo tu propiore Deum.

MARC. 12. 44.

Obolum viduæ.

Vita brevis nummi (vita patrona senilis)
E digitis stillas non dubitantis anūs:

Isti multa vagi spumant de gurgite censūs.
Isti abjecerunt scilicet; Illa dedit.

Kερμασίον ἐξ χαλκῆς, βιότοιον τ' ἀπαυρῆς
ἔρηθ', ἀποσάζει χεῖρὸς ἀπὸ τρυφῆς.

Τοῖς δ' ἀνασκιπᾷ πολὺς ἀρετῆς ἀνάλειθ' ὄλεε.
Οἱ μὲν ἀπορρίπτειν πάντα θέλουν φέρον.

Luc.

Luc. 10. A39.

MARIA verò afficiens ad pedes ejus, an-
dicebat eum.

A Spice (namq; novum est) ut ab hospite pendeat hoc
Hunc ori parat, hoc sumit ab ore cibos. (spei)

Tūc epulis adeo es (soror) officiosa juvandas,
Et finis has (inquit) MARTHA, persere dapas!

Act. 2.

In SPIRITUS sancti Descensum.

Ferte sinus, ô ferte: cadit vindemia cœli;
Sanctaque ab athereis volvitur uva jugis.

Felices nimium, quæis tam bona musta bibuntur;
In quorū gremium lucida pergit hyems!

Ex caput! en ut nectarea micat & micat astro!
Gaudet & in roseis viva corona comis!

Illis (ô Superi! quis sic negat abrius esse?)
Illis, nè titubent, dant sua vina faces.

Luc. 15. 13.

Congestis omnibus peregrè profectus est.

Dic mihi, quò tantos properas, puer auree, nummos?
Quorsum festina conglomerantur opes?

Cut tibi tota vagos ructant patrimonia census?
Non poterunt filiquæ nempe minoris emi?

Act.

Epigrammata Sacra.

ACT. 21. 13.

Non solum vineiri sed & mori paratus sum.

(nomi?)

Non modò vincla, sed & moriemtibi, Christe Sub-
Paulus ait, docti callidus arte doli. Libo.

Diceret hoc aliter: Tibi non modò velle ligari, Irena in
Christe, sed & * solvi nempe paratus ero. v. 12.

* Phil. 1. 23. πλὴν ἑθελούμην ἔχειν εἰς τὸ ἀναλύσθαι.

ACT. 12. 13.

(anonymi?) In Herodem Κωλονήστρατον.

Ille Deus, Deus: hac populi vox unica: tantùm
(Vile genus) vermes credere velle negant.

At citò se miserì, citò nunc errasse fatentur;
Carnes degustant, Ambrosiamque putant:

MATT. 14.

Videns ventum magnum, timuit, & cum
cœpisset demergi, clamavit, &c.

Petre, cades, &, si dubitas: & fide: nec ipsum
(Petre) negat fidis aqnor habere fidem.

Pondere pressa suo subsidunt cætera: solum
(Petre) sua mergit te levitatis onus.

Q

ACT.

Epigrammata Sacra.

ACT. 8. 18.

Obtulit eis pecunias.

(Simon?

Quorsum has hinc nummias proferis? quorsum, *simpe*
Non illa hinc Judas, sed tibi Petrus adest.

Vis emississe Deum? potius (precor) hoc age, Simon,
Si potes, ipse prima damona vende tuum.

ACT. 5. 15.

Umbra S. Petri medetur ægrotis.

Conveniunt alacres (sic, sic juvat ire sub umbras)
Atq; umbras fieri (creditis?) umbra vetat.

O Petri umbra potens, quæ non miracula præstat?
Nunc quoque, Papa, tuum sustinet illa decus.

MARC. 7. 33, 36.

Tetigit linguam ejus, &c. — & loquebatur —
& præcepit illis ne cui dicerent: illi verò
eo magis prædicabant.

Christe, jubes muta ora loqui; muta ora loquuntur:
Sana tacere jubes ora; nec illa tacent.

Si digito tunc usus eras, muta ora resolvens;
Nonne opus est tota nunc tibi, Christe, manu?

Epigrammata Sacra

LUC. 19. 32.

Sacerdos quidam descendens eadem viâ,
vidit & præteriiit.

Spectasne (ah!) placidisque oculis mea vulnera
O dolor! ô nostris vulnera vulneribus! (tractas?
Pax oris quàm torva tui est! quàm triste senium!
Tranquillus miserum qui videt, ipse facit.

LUC. 17.

Leprosi ingrati.

Dum linquunt Christum (ah morbus!) sanantur
Ipse etiam morbus sic medicina fuit. (cuncti:
At sani Christum (mens ah male-sana!) relinquunt:
Ipsa etiam morbus sic medicina fuit.

MATTH. 6. 34.

Nè solliciti estote in crastinum.

Miser, inquietas rapa non tua tempora curas:
Et nondum natis perge perire malis.

Mi querulis satis una dies, satis angitur horis:
Una dies lacrymis mi satis uda suis.

Non mihi venturos vacat expectare dolores:
Nolo ego, nolo hodie crastinus esse miser.

C :

MATTH.

MATTH. 9. 9.

A telonio Matthæus.

Ah satis, ab nimis est: noli ultra ferre magistrum,
Et tuero domino turpia colla dare.

Jam fuge; jam (Matthæe) feri fuge regna tyranni:
Inq; bonam felix i fugitive * crucem.

* CHRISTI scilicet.

Luc. 7.

Vidux filius è feretro matri redditur.

EN redeunt, lacrymâsq; breves nova gaudia pensant:
Bisq; illa est, uno in pignore, facta parens.

Felix, quæ magis es nati per funera mater!
Amisisse, iterum cui peperisse fuit.

MATTH. 18.

Bonum intrare in cœlos cum uno oculo, &c.

UNo oculo? ab centum potius mihi, millia centum:
Nam quis ibi, in cœlo, quis satis Argus erit?

Aut si oculus mihi tantùm unus conceditur, unus
Iste oculus fiam totus & omnis ego.

Luc. 14.

Hydropicus sanatur.

IPse suum pelagus, morboq; immersus aquoso
Qui fuit, ut latus nunc micat atq; levis!

Quippe

*Quippe in vina iterū Christus (puto) transtulit undas;
Et nunc iste suis ebrius est ab aquis.*

LUC. 2. 7.

Non erat iis in diversorio locus.

Illi non locus est? Illum ergo pellitis? Illum?
Ille Deus, quem sic pellitis; ille Deus.

*O furor! humani miracula sava furoris!
Illi non locus est, quo sine nec locus est.*

LUC. 16.

In lacrymas Lazari spretas à Divite.

Felix ô! lacrymis (ô Lazare) ditior istis,
Quàm qui purpureas it gravis inter opes!

*Illum cum rutili nova purpura vestiet ignis,
Ille tuas lacrymas quàm volet esse suas!*

MATTH. 26. 65.

Indignatur Caiphas Christo se confitenti.

Tu Christum, Christum quod non negat esse, laceffis:
Ipsius hoc crimen, quod fuit ipse, fuit.

*Tene Sacerdotem credam? Novus ille Sacerdos,
Per quem impunè Deo non licet esse Deum.*

JOANN. 12. 37.

Cum tot signa edidisset, non credebant
in eum.

Non tibi, Christe, fidem tua tot miracula prestant;
(O verbi, o dextra dulcia regnat tua !)

*Non prestant ? neque te post tot miracula credunt ?
Miraculum, qui non credidit, ipse fuit.*

MARC. 1. 16.

Ad S. Andream piscatorem.

Quippe potes pulchrè captare & fallere pisces !
Centum illic discis lubricus ire dolis.

*Heus bone piscator ! tendit sua retia Christus ?
Artem inverte, & jam tu quoque, discere capi.*

JOANN. 1. 23.

Ego sum vox, &c.

Vox ego sum, dicis : tu vox es, sancte Joannes ?
Si vox es, genitor cur tibi mutus erat ?

*Ista tui fuerant quàm mira silentia patris !
Vocem non habuit tunc quoque, cum genuit.*

ACT. 12.

Vincula sponte decidunt.

Qui ferro Petrum cumulas, durissime custos,
A ferro disces mollior esse tuo.

Etc.

Epigrammata Sacra.

*Ecce fluit, nodisque suis involvitur altero:
I fatue, & vinclis vincula pone tois.*

In diem omnium Sanctorum.

Rev. 7. 3.

Nè lædite terram, neque mare, neque arbores,
quousque obsignaverimus servos Dei
nostri in frontibus suis.

Nusquam immisis agat ventus sua murmura; nusq;
Sylvæ tremat, crispis sollicitata comis. (quæ

*Æqua Thetis placide allabens ferat oscula Terræ;
Terra suos Thetidi pandat amica sinus:*

*Undique pax effusa piis volet aurea pennis,
Frons bona dum signo estqueque notata suo,*

*Ab quid in hoc opus est signis aliunde petendis?
Frons bona sat lacrymis quaque notata suis.*

In die Conjurætionis sulphureæ.

Quam bene dispositis annus dat currere festis!
Post Omnes Sanctos, Omne scelus sequitur.

Deus sub utero virginis.

Ecce tuus, Natura, pater! pater hic tuus, hic est:
Ille, uteris: matris quem ænet, ille pater.

12 . Epigrammata Sacra,

Pellibus exiguis arctatur Filius ingens,
Quem tu non totum (crede) nec ipsa capis.

*Quanta uteris, Regina, tui reverentia tecum est;
Dum jacet hęc, cœlo sub brevior, Deus!*

Conscia divino gliscunt praeordia motu
(Nec vehis aethereos sanctior aura polos)

Quam bene sub tecto tibi concipiuntur eodem
Vota, & (vota cui concipienda) Deus!

Quae nubes alia, & tanti super atria cœli
Quarunt, invenient hoc tua vota domi.

O felix anima hac, quae tam sua gaudia tangit!
Sub conclave suo cui sunt ignis adest.

Corpus amet (licet) illa suum, neque sidera malit;
Quod vinculum est aliis, hoc habet illa domum.

Sola jaces, neque sola; toro quovunque recumbis,
Illo estis positi tunc quo tuncque toro.

Immo ubi casta tuo posita es cum conjuge conjunx,
(Quod mirum magis est) es tuus ipsa torus.

ACT. 7. 16,

Ad Judæos mactatores Stephani.

Frustra illum incerpitant, frustra vaga saxa: nec illi
Grandinis (heu sava!) dura procella nocet.

Ista potest tolerare, potest nescire: sed illi,
Quae sunt in vestro pectore, saxa nocent.

REV. I. 9.

D. Joannes in exilio,

EXul, Amor Christi est: Christum tamen invenit.
Et solitos illuc invenit ille sinus. (exul;

*Ab longo, aeterno ab terris indicite nobis
Exilio, Christi si sinus exilium est.*

MATTH. 2.

Ad Infantes Martyres.

FUndite ridentes animas; effundite celo:
Discet ibi vestra (ô quam bene!) lingua loqui.

*Nec vos lac vestrum & maternos querite fontes:
Quae vos expectat lactea tota via est.*

LUC. 2.

Quærit Jesum suum beata Virgo.

AH, redeas misera, redeas (puer alme) parensi;
Ah, neque te cælis tam citò redde tuis.

*Cælum nostra tuum fuerint ô brachia, fite
Nostra suum poterunt brachia ferre Deum.*

MATTH. 3.

Non sum dignus ut sub tecta mea venias.

IN tua tecta Deus veniet: tuus haud finit illud
Et pudor, atque humili in pectore celsa fides.

*Illum ergò accipies quoniam non accipis: ergò
In te jam veniet, non tua tecta, Deus.*

MATTH.

Christus accusatus nihil respondit.

Nill ait: *ô sancta pretiosa silentia linguae!*
Ponderis ô quanti res nihil illud erat!

Ille olim, verbum qui dixit, & omnia fecit,
Verbum non dicens omnia nunc reficit.

Luc. 23. 12.

Nunc dimittis.

Spēsne meas tandem ergò mei tenere lacerti?
Ergò bibunt oculos lumina nostra tuos?

Ergò bibant; possintq; novam sperare juventam:
O possint senis non meminisse sui?

Immo mihi potius mitem mors induat umbram
(Esse sub his oculis sitamen umbra potest)

Ah satis est. Ego te vidi (puer auree) vidi:
Nil post te, nisi te (Christe) videre volo.

Luc. 8.

Verbum inter spinas.

Sæpe Dei verbum sentes cadit inter, & atrum
Miscet spina procax (ah male juncta!) latus.

Credo quidem: nam sic spinas ab scilicet inter
Ipse Deus Verbum tu quoque (Christe) cadis,

LUC. 14. 5.

Sabbatum } Judaicum,
&
Christianum.

Res eadem vario quantum distinguitur usu!
Nostra hominem servat sabbata, vestra bovem.

Observent igitur (pacto quid iustus isto?)
Sabbata nostra homines, sabbata vestra boves.

MATTH. 10. 52.

Ad verbum Dei sanatur cæcus.

Christe, locutus eras (ô sacra licentia verbi!)
Jamque novus cæci fluxit in ora dies.

Jam, credo, *Nemo est, sicut Tu, Christe, loquutus:
Auribus? immo oculis, Christe, loquutus eras.

*Joan. 7. 46.

MATTH. 11.

Onus meum leve est.

Esse levis quicumque voles, onus accipe Christi:
Ala tuis humeris, non onus, illud erit.

Christi onus an queris quàm sit grave? scilicet, audi,
Tam grave, ut ad summos te premat usq; palos.

JOANN. 6.

Miraculum quinque panum.

Ecce vagi venit unda cibi, venit indole sacra
Fortis, & in dantes fertilis innumeros.

Quando

*Quando erat invita tam sancta licentia cœna ?
Illa famem populi pascit, & illa fidem.*

JOANN. 8. 52.

Nunc scimus te habere dæmonium.

A *Ut Deus, aut saltem demon tibi notior esset,
(Gens mala) quæ dicis demonia habere Deum.*

*Ignorasse Deum poteras, ô cæca : sed oro,
Et patrem poteras tam male nôsse tuum ?*

In beatæ virginis verecundiam.

I *Ngremio, quaris, cur sic sua lumina Virgo
Ponat ? ubi melius poneret illa, precor ?*

*O ubi, quàm cœlo, melius sua lumina ponat ?
Despicit, at cœlum sic tamen illa videt.*

In vulnera Dei pendentis.

O *Frontis, lateris, manuumq; pedumq; cruores !
O qua purpurco flumina fonte patent !*

*In nostram (ut quondam) pes non valet ire salutem,
Sed natat; in fluvius (ah !) natat ille suis.*

*Fixa manus ; dat, fixa : pios bona dexter a rores
Donat, & in donum solvitur ipsa suum.*

*O laus, ô torrens ! quis enim torrentior exit
Nilus, ubi pronis precipitatur aquis ?*

*Mille & mille simul cadit & cadit undiq; guttis
Frons : viden' ut savus purpuret ora pudor ?*

Spina

*Spina hoc irrigua florent crudeliter imbre,
Inq; novas sperant protinus ire rosas.*

*Quisque capillus ut exiguotener alveus amne,
Hoc quasi de rubro rivulus oceano.*

*O nimium vivæ pretiosis amnibus undæ!
Fons vitæ nunquam verior ille fuit.*

MATTH. 9. 11.

Quare cum Publicanis manducat Magister vester?

Ergò istis socium se peccatoribus addit?
Ergò istis sacrum non negat ille latius?

*Tu, Pharisee, rogas Jesus cur fecerit istud?
Nā dicam: Jesus, non Phariseus, erat.*

MATTH. 28.

Ecce locus ubi jacuit Dominus.

Ipsum, Ipsum (precor) ô potius mihi (candide) mon.
Ipsi, Ipsi, ô lacrymis oro sit ire meis. (stra:

*Si monstrare locum satis est, & dicere nobis,
En, Maria, hîc tuus en, hîc jacuit Dominus;*

*Ipsa ulnas monstrare meas, & dicere possum,
En, Maria, hîc tuus en, hîc jacuit Dominus.*

ΦΑίδιμα, μοι αὐτὸν μᾶλλον μοι δείκνυθι αὐτόν.
Αὐτός μιν, Νόμαι, αὐτὸς ἔχῃ δάκρυα.

Ἐἰ δὲ τίπτεν μοι δείκνυναι ἄλλος ὅδ᾽, καὶ εἰπῶν
Ὡς τὸς Μαριὰμ (ἡνιόχ) καί το αἰνᾶξ.

Ἀγκυράς μιν δείκνυναι δύναμαι γὰρ, καὶ εἰπῶν
Ὡς τὸς Μαριὰμ (ἡνιόχ) καί το αἰνᾶξ.

Luc. 17.

Leprosi ingrati.

L Ex jubet ex hominum cœtu procul ire leprosos :
At mundi à Christo cur abiêre procul ?

Non abit, at sedes tantùm mutavit in illis ;
Et lepra, quæ fuerat corpore, mente sedes.

Sic igitur dignâ vice res variatur ; & à se
Quàm procul antè homines, nunc habuêre Deum.

JOANN. 20.

In cicatrices quas Christus habet in se
adhuc superstites.

Q Vicquid spina procax, vel stylo clavus acuto ;
Quicquid purpureâ scripserat hasta notâ,

Vivit adhuc tecum : sed jam tua vulnera non sunt :
Non, sed vulneribus sunt medicina meis.

Act. 3.

Æger implorat umbram D. Petri.

Petre, tua lateam paulisper (Petre) sub umbra :
Sic mea me quarent fata, nec invénient.

Umbra dabit tua posse meum me cernere solem ;
Et mea lux umbra sic erit umbra tua.

Luc. 24. 39.

Quid turbati estis? Videte manus meas &
pedes, quia ego ipse sum.

EN me, & signa mei, quondam mea vulnera! certè,
Vos nisi credetis, vulnera sunt & adhuc.

O nunc ergò fidem fanent mea vulnera vestram:
O mea nunc sanæ vulnera vestra fides.

ACT. 12.

In vincula Petro sponte delapsa, & apertas fores.

Ferrum non meministi ferrum: se vincula Petro
Diffimulant: nescit carcer habere fores.
Quàm bene liber eris, carcer quem liberat! ipsa
Vincula què solvunt, quàm bene tatus eris!

ACT. 19. 12.

Deferebantur à corpore ejus sudaria, &c.

Imperiosa premunt morbos, & ferrea fusi
fura ligant, Pauli lintea tacta manu.

Unde hac felicis laus est & gloria lini?
Hac (reor) è Lachesis pensa suè reolo.

JOANN. 15.

Christus Vitis ad Vinitorem Patrem.

EN serpis tua, purpureæ tuæ palmite vitis
Serpis, & (ab!) spretis it per humum foliis.

Tu vitis succurre tuæ, mi Vinitor ingens:
Da fulcrum; fulcrum da mihi? quale? crucem.

ACT. 16. 18.

Penè persuades mihi ut fiam Christianus.

Penè? quid hoc penè est? Vicinia sava salutis!
O quàm tu malus es proximitate boni!

Ah!

Ab! portu qui teste perit, bis naufragus ille est;
Hunc non tam pelagus, quàm sua terra premit.

Quæ nobis spes vix absunt, crudeliùs absunt:
Penè fui felix, *Emphasis est miseri.*

JOANN. 3. 19.

Lux venit in mundum, sed dilexerunt homines
magis tenebras quàm lucem.

Luce suâ venit ecce Deus, mundoque resulget;
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas.

At Stygiis igitur mundus damnabitur umbris!
Pergit adhuc tenebras mundus amare suas?

Luc. 16.

Dives implorat guttam,

O Mihi si digito tremat & tremat unica summo
Gutta! ô si flammæ mulceat una meas!

Currat opum quæcunque volet levis unda mearum;
Una mihi hac detur gemmula, Dives ero.

JOANN. 3. 4.

Quomodo potest homo gigni qui est senex?

Dic, Phœnix unde in nitidos novus emicat annos;
Plaudis & elusos aurea penna rogos?

Quis colubrum dolus insinuat per secula retro,
Et jubet emeritum luxuriare latius?

*Cur vestro perenne suam pradam senectam
Torva ales, rapido plus legit ore, diem?*

*Immo, sed ad nixus qua stat Lucina secundos?
Natales serot unde senex habeat.*

*Ignoras, Pharisee? sat est: jam credere discas:
Dimidium fidei, qui bene nescit, habet.*

MARC. 11. 13.

Arbor Christi jussu arefcens,

Ille jubet: procul ite mei, mea gloria, rami:
Nulla vocet nostras amplius aura comas.

*Ite, nec o pigeat: nam vos neque fulminis ira,
Nec truci ala Noti verberat: Ille jubet.*

*O vox! o Zephyro vel sic quoque dulcior omni!
Non possum Autumno nobiliore frui.*

LUC. 1. 12.

Zacharias minus credens.

Infantis fore te patrem, res mira videtur;
Infans interea factus es ipse pater.

*Et dum promissi signum (nimis anxie) quaris,
Jam nisi per signum querere nulla potes.*

JOANN. 3.

In aquam baptismi Domini.

Felix, sacros cui sic licet ire per arces!
Felix! dum lavat hunc, ipsa lavatur aqua.

D

Gutta

*Gutta quidem sacros quaecunque perambulat artus,
Dum manet hic, gemma est; dum cadit hinc, lacryma.*

.. LUC. 13. 11.

*Mulieri incurvatae medetur Dominus,
indignante Archisynagogo.*

I*N proprios replicata sinus qua repperat, & jam
Daemonis (. infelix !) nil nisi nodus erat,*

*Solvitur ad digitum Domini: sed strictior illo
Unicus est nodus; cor, Pharisee, tuum.*

MATTH. 22. 46.

*Neque ausus fuit quisquam ex illo die eum
amplius interrogare.*

C*Hriste, malas fraudes, Pharisaica retia, fallis:
Et miseros sacro discutis ore dolos.*

*Ergo tacent rantes, atque invita silentia servant:
Tam bene non aliter te potuere loqui.*

MATTH. 10. 20.

S. Joannes matri suae.

O*Mihi cur dextram, mater, cur, oro, sinistram
Poscis, ab officio mater iniqua tuo?*

*Nolo manum Christi dextram mihi, nolo sinistram:
Tam precantia sacro non libet esse sinu.*

MATTH.

MATTH. 4.

Si filius Dei es, deice te.

NI se dejiciat Christus de vertice Templi,
Non credes quòd sit Filius ille Dei.

At mox te humano de pectore dejicit: heus tu,
Non credes quòd sit Filius ille Dei?

LUC. 19. 41.

Dominus fletus ad Judæos.

Discite vos miseri, venientes discite flammæ;
Nec facite ô lacrymas sic periisse meas.

Nec periisse tamen poterunt: mihi credite, vestras
Vel reprimet flammæ hac aqua, vel faciet.

LUC. 18. 11.

Nec velut hic Publicanus.

Istum? vile caput! quantum mihi gratulor, inquit,
Istum quòd novi tam mihi dissimilem!

Vilis at iste abiit sacris acceptior aris:
Inunc, & jactes hunc tibi dissimilem.

ACT. 9. 3.

In Saulum fulgore nimio excæcatum.

Qua lucis tenebra? qua nox est ista dici?
Nox nova, quam nimii luminis umbra facit!

An Saulus fuerit cæcus, vix dicere possum;
Hoc scio, quòd captus lumine Saulus erat.

D 2

LUC.

Luc. 10. 37.

Beati oculi qui vident.

Cum Christus nostrisibat mitissimus oris,
Atque novum cecos jussit habere diem,

Felices, oculos qui tunc habuere, vocantur?
Felices, & qui non habuere, voco.

Luc. 7. 15.

Filius è feretro matri redditur.

Ergone tam subitâ potuit vice flebilis horror
In natalitia candidus ire toga?

Quos vidi, matris gemitus hos esse dolentis
Credideram; gemitus parturientis erant.

MATTH. 11. 25.

In seculi sapientes.

Ergone delicias facit, & sibi plaudit ab alto
Stultitia, ut velis hâc ambitione peti?

Difficilisne adeò facta est, & seria tandem?
Ergo & in hanc etiam quis sapuisse potest?

Tantum erat, ut possit tibi doctior esse ruina?
Tanti igitur cerebri res, periisse, fuit?

Nil opus ingenia; nihil hâc opus Arte furoris:
Simplicius poteris scilicet esse miser.

Luc. 4.

Epigrammata Sacra.

25

Luc. 4. 19.

In Judæos Christum præcipitare conantes.

Dicite, quæ tanta est sceleris fiducia vestri?

Quod nequit demon, id voluisse scelus?

Quod nequit demon scelus, id voluisse patrare!

Hoc tentare ipsum dæmona (credo) fuit.

Rev. 7. 9.

In Draconem præcipitem.

Frustra trahente; tuas procul aurea vident

Astra minas, cælo jam bene tuta suo.

Tunc igitur cælum super ire atque astra parabas?

Ascensu tanto non opus ad barathrum.

Luc. 1.

Beatæ Virgini credenti.

Miraris (quid enim faceres?) sed & hac quoq; cre-
Hac nteris credis dulcia monstra tui. (dis:

In fidei, Regina, tua dignissima merces!

Fida Dei fueras filia; mater eris.

Mar. 12.

Licetne Cæsari censum dare?

Post tot Scribarum (Christe) in te prælia, tandem

Ipse venit Cæsar: Cæsar in arma venit.

Ignant terribiles non Cæsaris ense, sed ense

Cæsare: quin Cæsar vinceris ipse tamē.

D 3

Hoc

*Hoc quoque tu conscribe tuis, Auguste, triumphis,
Sic vinci dignus quis nisi Caesar erat?*

MATTH. 9.

*In tibicines & turbam tumultuantem
circa defunctam.*

V*Ani, quid strepitis? nam, quamvis* dormiat illa
Non tamen e somno est sic revocanda suo.*

*Expectat solos Christi sopor iste susurros:
Dormit enim; sed Non omnibus illa tamen.*

*Vers. 24. Non enim mortua est puella, sed dormit.

MATTH. 6. 19.

Piscatores vocati.

L*Udite jam pisces secura per aquora: pisces
Nos quoque (sed varia subratione) sumus.*

*Non potuisse capi, vobis spes una salutis:
Una salus nobis est, potuisse capi.*

MARC. 12.

Date Cæsari.

C*Unctæ Deo debentur: habet tamen & sua Cæsar
Nec minus inde Deo est, si sua Cæsar habet.*

*Non minus inde Deo est, solio si cætera dantur
Cæsareo, Cæsar cum datur ipse Deo.*

MATTH.

MATTH. 21. 7.

Dominus asino vehitur.

Ille igitur vilem te, te dignatur asellum,
O non vecturâ non bene digne tuâ?

Hen quibus haud pugnat Christi patientia monstris?
Hoc, quod sic fertur, hoc quoque ferre fuit.

LUC. 21. 27.

Videbunt Filium hominis venientem in nube.

Immo veni: aërios (ô Christe) accingere currus,
Inq; triumphali nube cornuscu ades.

Nubem quæris? erunt nostra (ah!) suspiria nubes:
Aut sol in nubem se dabit ipse tuam.

JOHANN. 20.

Nisi digitum immisero, &c.

Impius ergo iterum clavos? iterum impius hastam?
Et totum digitus triste revolvat opus?

Tûne igitur Christum (Thoma) quò vivere credas,
Tu Christum faceres (ah truculente!) mori?

ACT. 8.

Ad Judæos mactatores S. Stephani.

Quid datis (ah miseri!) saxis nolentibus iras?
Quid nimis in tragicum præcipitatis opus?

In mortem Stephani se dant invita: sed illi
Occiso faciunt sponte sua tumulum.

Sancto Joanni ; dilecto discipulo.

Tu frueri ; angustorū ; sinu caput abdo (quod ē tūm
Nollet id aeterna se posuisse rosa) ;

Tu frueri ; & sacro dum te sic pectore portat,
O faceris tēgo me potuisse vohi.

MATTH. 2.

In lactentes Martýres.

Vulnera huiusmodi qui vidit, & ubera matrum,
Per pueros fluviis (ab!) simul ire suis,

Sic pueros quisquis vidit, dubitavit, an illos
; Lilia celsatūm diceret, an rose.

MATTH. 1. 23.

Deus nobiscum.

Nobiscū Deus est, & vobiscū hoc est (hōi mihī) vestrū:
Vobiscum Deus est, & asini atque boves.

Nobiscum non est : nam nos domus aurea sumus :

Nobiscum Deus est, & jacet in stabulo?

Hoc igitur nostrum ut fiat (dulcissime Jeshu)

Nos dandi stabulis, vel tibi danda domus.

Christus circumcísus ad Patrem.

Has en primitias nostra (Pater) accipe mortis
(Visam ex quo sumpsi, vivere dedisti)

Ira (Pater) tua de pluvía gustaverit ista :

Olim ibis fluviis hoc lacus omne suis.

Tunc sitias licet & sitiat, bibet & bibit usque :

Tunc poteris totos fonte superba frui.

Nunc hastæ interea possit præludere culter ;

Indolis in pœnas spes erat ista mea.

In Epiphaniam Domini.

Non solitâ contenta dies face lucis Eoa,
Ecce micat radiis casariata novis.

Persa sagax, propera : discurrere per ardua Regnum

Tecta, per auratis marmoreâsq; domus.

Quare ô, quæ intepuit Regina purpura partu ;

Principe vagitu qua domus infonnit.

Andin' Persa sagax ? Qui tanta negotia cœlo

Fecit, Bethlemiis vagiit in stabulis,

LUC. 2. 49.

Ecce quærebamus te, &c.

TE quæro misera, & quæro : tu nunc quoq; trahas
Res Patris : Pater est unica cura tibi :

Quippe quod ad pœnas tantum & tot nomina mortis,
Ad luctum & lacrymas (heû mihi !) mater ego.

JOANN. 2. Nihil de vino.

Aquæ in vinum versæ.

Unde rubor vestris, & non sua purpura lymphis ?
Quæ rosa mirantis tam nova mutat aquas ?

Nomen

see
over

*Numen (conviva) præsens agnoscite Numen :
Nympha pudica Deum vidit, & erubuit.*

MATTH. 8. 13.

Absenti Centurionis filio Dominus absens
medetur.

Quam tacitis inopina salus illabatur alis!
Alis, quas illi vox tua, Christe, dedit.

Quam longas vox ista manus habet ! hac medicina
Absens, & præsens hac medicina fuit.

MARC. 4. 40.

Quid timidi estis ?

Tanquam illi insanus faceret sua fulmina ventus !
Tanquam illi scopulos videret habere fretum !

Vos vestri scopuli, vos estis ventus & unda :
Naufragium cum illo qui metuit, meruit.

LUC. 2.

Nunc dimittis.

Ite mei (quid enim ulterius, quid vultis ?) ocelli :
Leniter obductis ite superciliis.

Immo & adhuc & adhuc, iterumq; iterumq; videte ;
Accipite hac totis lumina luminibus.

famque

*Jámque ite ; & tutis ó vos bene claudite vallis :
Servate hæc totis lumina laminibus.*

*Primum est, quòd potui te (Christe) videre : secundum,
Te viso, rectè jam potuissè mori.*

MATT. 13. 34.

In segetem sacram.

E*Cce suam imploras, demisso vertice, falcem :
Tu segeti falcem da (Pater alma) suam.*

*Tu falcem non das ? messet tu (Christe) moraris ?
Hoc ipsum falx est : hæc mora messis erit.*

Luc. 7. 37.

*Cœpit lacrymis rigare pedes ejus , & capillis
extergebat.*

U*nda sacras sordes lambit placidissima : flava
Lambit & hanc undam lucida flamma coma.*

*Illæ per has sordes it purior unda ; simulque
Ille per has lucet purior ignis aquas.*

LUC. 13. 41.

Quid vis tibi faciam ?

Q*uid [volo (Christe) rogas ? quippe ab volo, Christe,
Quippe ab te (dulcis Christe) videre voto.*

At

At video, fideiq; oculiste nunc quoque figo:
Est mihi, qua nunquam est non oculata, fides.

Quamvis videam, tamen ab volo (Christe) videre:
Sed quoniam video (Christe) videre volo.

MATTH. 23. 13.

Christus mulieri Canaanæ difficilior.

U^T pretium facias dono, donare recusas:
Usque rogas supplex, intamensque negas.

Hoc etiam donare fuit, donare negare.
Sæpe dedit, quisquis sæpe negata dedit.

LUC. 2. 1.

Beatus ventèr & ubera, &c.

ET quid si biberet Jesus vel ab ubere vestro?
Quid facit ad vestram, quòd bibis ille, sitim?
U^Bera mox sua & Hic (ò quàm non lactea!) pandet:
E nato Mater cum bibet ipsa suo.

JOANN. 15. 1.

In Christum Vitem.

U^Num vitis amat (quippe est & in arbore flāma,
Quam fovet in viridi pectore blandus amar:)

Illam

*Illam ex arboribus cunctis tu (Vitis) amasti;
Illam, quacumque est, quæ crucis arbor erat.*

JOANN. 16. 10.

Vos flebitis & lamentabimini.

Ergo mihi salvete mei, mea gaudia, luctus: (um!
Quàm charum (ô Deus) est hoc mihi flere me-

Flerem, ni flerem: Solus tu (dulcis Iesu)
Lætitiâ donas tunc quoque quando negas.

JOANN. 10.

In gregem Christi Pastoris.

O Grex, ô nimium tanto Pastore beatus!
O ubi sunt tanto pascua digna gregis?

Nè non digna forent tanto grege pascua, Christus
Ipse suo est Pastor, pascuum & ipse gregi.

In vulnera pendentis Domini.

Sive oculos, sive ora vocem tua vulnera; certe
Undique sunt ora (heu!) undique sunt oculi.

Ecce ora! ô nimium roseis florentia labris!
Ecce oculi! sævis ab madidi lacrymis!

Magdala, quæ lacrymas solita es, quæ basia sacro
Ferre pedi, sacro de pede sume vicis.

Ora pedi sua sunt, tua quò tibi basia reddat:
Quò reddat lacrymas scilicet est oculus.

Paralyticus convalescens.

Christum, quod misero facilis peccata remittit,
Scriba blasphemum dicere non dubitant.

*Hoc scelus ut primum Paralyticus audiit; irā
Impatiens, lectum sustulit atque abiit.*

J O A N N. 8. 59.

Tunc sustulerunt lapides.

Saxa? illi? quid tam fœdi volnere furores?
Quid sibi de saxis hi volnere suis?

*Indolem, & antiqui agnosco vestigia patris:
Panem de saxis hi volnere suis.*

In resurrectionem Domini.

Nasceris, en! tecumque tuus (Rex auree) mundus;
Tecum * virgineo nascitur ð tumulo.

*Tecum in natales properat natura secundos,
Atque novam vitam te novum orbis habet.*

*Ex vita (Sol alme) tua vitam omnia sumunt:
Nil certè, nisi mors, cogitur inde mori.*

*At certè neque mors: nempe ut queat illa sepulchro
(Christe) tuo condi, mors volet ipsa mori.*

* Joann. 19. 41. & 1. Cor. 15. 20.

MATTH.

MATTH. 28. 17.

Aliqui verò dubitabant.

Scilicet & tellus* dubitat tremebunda: sed ipsū hoc,
Quod tellus dubitat, vos dubitare vetat.

Ipsi custodes vobis, si queritis, illud
Hoc ipso dicunt, *dicere quod nequeunt.

*Vers. 2. *Ἐσθ' ὁδοὺ ἐλθόντες μίγας.*

*Vers. 4. *ἐσθ' ὁδοὺ οἱ μαρτυροῦντες ἃ ἐλθόντες ἀκούετε πάντες.*

JOANN. 20. 10.

In vulnerum vestigia quæ ostendit Dominus,
ad firmandam suorum fidem.

His oculis (nec adhuc clausis coëre fenestris)
Invigilans nobis est tuus usus amor.

His oculis nos cernit amor tuus: his & amorem
(Christe) tuum gaudet cernere nostra fides.

LUC. 17. 19.

Mittit Joannes qui quærant à Christo, an is sit.

Tu qui adeò impatiens properasti agnoscere Chri-
Tunc cum claustra uteri te tenuere tui, (stum,

Tu, quis sis Christus, rogitas? & quæris ab ipso?
Hoc tibi vel minus dicere quisque potest.

JOANN. 18. 10.

In Petrum auricidam.

Quanteunque ferox tuus hic (Petre) subminat
Tu tibi jam pugnas (o bone) non Domino. (ensis,
Scilicet

*Scilicet in miseram faciem implacabilissimus aures,
Perfidia testis non quoniam esse tua.*

M A R C. 3.

Manus arefacta sanatur.

Felix ! ergò tua spectas natalis dextra,
Quae modò spectanti flebile funus erat.

Quae nec in externos modò dextera profuit usus,
Certè erit illa tua jam manus & fidei.

M A T T H. 23. 24.

In Pontium malè lautum.

Illa manus lavat unda tuas, vanissime Judex,
Ah tamen illa scelus non lavat unda tuum.

Nulla scelus lavat unda tuum, vel si lavet ulla,
O velet ex oculis illa venire tuis.

M A T T H. 17. 27.

In piscem dotatum.

Tu piscem si, Christe, velis, venit ecce, suumque
Fert pretium: tanti est vel periisse tibi.

Christe, saxo tibi non opus est: addicere nummos
Non opus est: ipsum se tibi piscis emet.

JOANN.

JOANN. 16. 33.

Ego vici mundum.

TU contramundum dux es meus, optime Jeshu?
 At tu (me miserum!) dux meus ipse jaces.
 Si tu, dux meus, ipse jaces, spes ulla salutis?
 Immo, ni jaceas tu, mihi nulla salus.

In ascensionem Dominicam.

VAdit (Io!) per aperta sui penetralia cœli:
 It cœlo, & cœlum fundit ab ore novum.

Spargitur ante pedes, & toto fidere pronus
 Jam propius Solis Sol bibit ora sui.

At fratri debere negans sua lumina Phœbe;
 Aurea de Phœbo jam meliore redit.

Hos, de te victo, tu das (Pater) ipse triumphos:
 Unde triumphares, quis satis alter erat?

In descensum Spiritûs sancti.

JAm cœli circum tonnit fragor: arma, minasque
 Turbida cum flammis mista ferebas hyems.

Exclamat Judæus atrox; Venit ecce nefandis,
 Ecce venit meriti fulminis ira memor.

Verùm ubi composito sedit fax blandior astro,
 Flammâque non lasas lambis amica comas;

H. E.

Judæis

38 Epigrammata Sacra.

*Iudais, fulmen quia falsum apparuit esse,
Hoc ipso verum nomine fulmen erat.*

Ὅτε γὰρ ἐκτόπισε βέμεθ· πόλεμον καὶ ἀπειλὰς
Ἦν σφύρον ἄνεμθ· ὧν φλογὶ ὤμιρθε κατὰ.

Αὐτὸν Ἰουδαῖθ· μαρὰ συγρῶν τὰ χάρηνα
Ἐφθασε τῆς ὀργῆς τὸ πρῶτον ἕρπινος.

Ἄλλα γαληναίω ὅτε καὶ ἦσυχον ἄφω
Φλέγμα, καὶ ἀβλήτης λείχε φαιδὸν πλοκαμύς,

Ἐκθαμβεῖ. ὅτι γὰρ κείνοις ἔκ ἦεν ἀληθής,
Νῶν ἔτεδον διότι τῶδε καραυγὸς ἔη.

JOANN. 3. 16.

*Sic dilexit mundum Deus, ut Filium morti
traderet.*

A *H nimis est, illum nostra vel tradere vita:
Guitula quod faceres, cur facit osianns?*

*Unde & luxuriare potest, habet hinc mea vita:
Amplè & magnificè mors habet unde mori.*

LUC. 14. 19.

Juga bouum emi.

A *De cenam voco te (domini quod jussa volebant)
Tu mihi, nescio quos, dicis (inepte) boves.*

*Imò vale, nobis nec dignus nec utilis hospes!
Cena tuos (credo) malis habere boves.*

ACT.

D. Paulum, verbo sanantem claudum, pro
Mercurio Lystres adorant.

QUæ Tagma hic, quæ Pæstoli nova voluitur unda?
Non hominis vox est hac: Deus ille, Deus.

Salve, mortales nimirum dignate penates!
Digna Deo soboles, digna tonante Deo!

O salve! quid enim (alme) tuos latuisse volebas?
Te dicis certè vel tua lingua Deum.

Laudem hanc haud miror: Meruit facundus haberi,
Qui claudo promptos suasit habere pedes.

In S. Columbam ad Christi caput sedentem.

CUÏ sacra sidere à volucris suspenditur alâ?
Hunc nive plus nivem cui dabis illa pedem?

Christe, tuo capiti totis se destinat auris,
Quà ludis densa blandior umbra coma.

Illic arcano quid non tibi murmure narrat?
(Murmure mortales non imitante sonos)

Sola avis hæc nido hoc non est indigna cubare:
Solutus nidus hic est hæc bene dignus ave.

ΠΗ ταχερός ἄγει πέρυγ' ἀσεβέων ἐπειμὸς;
ἢ πῶς κῆρυξ φέρει τῷ πόδα χροῖον;

Χεῖρ' τῇ κεφαλῇ πῶς πέρυγον ἐπείρει·

Πῇ χάρις τοῖς ἀσέβοις πῶς μάλ' ἀποχόμοις.

Ποῖά σοι ἀρρήτω ψευδισματι κείν' ἀγορεύει;
 "Ἀρρή", ἢ κ' ἡχῆς Ἰσχυρὰν ἀνδρομέης.

Μῦθα μὲν ἢ δ' ὄρνις χαλιᾶς ἐς' ἄξια ταύτης
 "Ἀξια δ' ὄρνιθ' μῦθα μὲν ἢ χαλιᾶ.

ACT. 12.

In fores Divo Petro sponte apertas.

Quid juvit clausisse fores (bone janitor) istas?
 Et Petro claves jam liquet esse suas.

. Dices, Sponte patent: Petri ergò hoc scilicet ipsum
 Est clavis, Petro clave quòd haud opus est.

LUC. 15. 2.

Murmurabant Pharisei, dicentes, Recipit
 peccatores & comedit cum illis.

Ah malè, quisquis is est, pereat! qui scilicet istis
 Convivam (sevus!) non finit esse suum.

Istis cùm Christus convivia adjungitur, istis
 O non convivia est Christus, at ipse cibus.

MATTH. 15.

In trabem Pharisaicam.

CEdant, qua, rerum si quid tenue atq; minutum est,
 Posse acie certâ figere, vitra dabunt.

*Artis opus mira ! Phariseo en optica trabs est,
Ipsam (vera loquor) quâ videt ille nihil.*

JOANN. 9. 22.

Constituerunt ut si quis confiteretur eum esse
Christum, synagogâ moveretur.

Infelix, Christum reuses quicunque colendi !
O reus infelix ! quàm tua culpa gravis !

Tu summis igitur, summis damnabere cælis :
O reus infelix ! quàm tua pœna gravis !

MATTH. 20. 20.

De voto filiorum Zebedæi.

Sit tibi (Joannes) tibi sit (Jacobe) quod optas :
Sit tibi dextra manus ; sit tibi læva manus.

Spero, alia in cælo est, & non incommoda, sedes :
Si neque læva manus ; si neque dextra manus.

Cæli hanc aut illam nolo mihi querere partem :
O, cælum, cælum da (Pater alme) mihi.

JOANN. 6.

Ad hospites cœnæ miraculosæ quinque
panum.

Vescere pane tuo : sed & (hospes) vescere Christo :
Est panis panis scilicet ille tuo.

*Tunc pape hoc CHRISTI rectè satur (hospes) abbibis,
Panem ipsum CHRISTUM si magis esurias.*

JOANN. 16. 33. O I.

De Christi contra mundum pugna.

Tunc, miser? tu (Mundus ait) mea fulmina contra
Ferre manu, armis cū tibi nulla manus?
I licitor; manibūsq̄ audacibus injice vincula:
Injecit licitor vincula, & arma dedit.

ACT. 9. 29.

Græci disputatores Divo Paulo mortem
machinantur.

Euge argumentum! sic disputat: euge sapista!
Sic pugnum Logices stringere, sic decuit.

Hoc argumentum in causam quid (Gracule) dicis?
Dicis, te in causam dicere posse nihil.

LUC. 22. 26.

Qui maximus est inter vos, esto sicut
qui minimus.

O Bone, discipulus Christi vis maximus esse?
At verò sis hâc ratione minor.

Hoc sancta ambitionis iter (michi crede) tenendum est,
Hac ratio; Tu, nè sis minor, esse velis.

LUC.

Luc. 19. 41.

In lacrymantem Dominum.

Vobis (Iudei) vobis hac volvitur unda;
Qua vobis, quoniam spernitis, ignis erit.

Eia faces (Romane) faces! seges illa furoris,
Non nisi ab his undis, ignea messis erit.

MATTH. 2.

Christus in Ægypto.

Hunc tu (Nile) cuius majori flumine monstra
Hunc (nimis ignotum) dic caput esse tibi.

Jam tibi (Nile) rames: jam te quoque multus inunda:
Ipse tuajam sis lætitiæ fluvius.

MATTH. 9.

In cæcos Christum confidentes, Phariseos
abnegantes.

NE mihi, tu (Pharisee ferox) tua lumina jactes:
~~En tacens: Christum cæcus at ille videt.~~

Tu (Pharisee) nequis in Christo cernere Christum:
Ille videt cæcus, tacens es ipse videns.

MATTH. 16. 24.

Si quis ponere me veniet, tollat crucem &
sequatur me.

(Christe, est:

ERgò sequor, sequor, en! quippe & mihi crux mea,
Parva quidem; sed quam non satis, ecce, rego.

*Non rego? non parvâ hanc? ideo neq; parva putanda est.
Cruce magna est, parvam non bene ferre crucem.*

LUC. 5. 28.

Relictis omnibus sequutus est eum.

Quas Matthæus opes, ad Christi iussu, reliquit,
Tum primum verè cœpit habere suas.

*Iste malarum est usus opum bonus, unicus iste;
Esse malas homini, quas bene perdat, opes.*

MATTH. 23. 29.

Ædificatis sepulchra Prophetarum.

Sanctorum in tumulis quid vult labor ille colendis?
Sanctorum mortem non finit ille mori.

*Vane, Prophetarum quot ponis saxa sepulchris,
Tortestes lapidum, queis perire facis.*

MARC. 3.

*In manum aridam quâ Christo mota est
miseratio.*

(salutem :)
Prende (miser) Christum; & cum Christo prende
At manca est (dices) dextera: prende tamen.

*Ipsam hoc, in Christum, manus est: hoc prendere
Christum est,*

Quâ Christum prendas, non habuisse manum.

Ad D. Lucam medicum.

Nulla mihi (Luca) de te medicamina posco,
Ipse licet medicus sis, licet ager ego:

Quippe ego in exemplum fidei dum te mihi pono,
Tu, medice, ipse mihi es tu medicina mea.

Ο Τὸν ἐγὼ, Λυκά, ἑγὼ σοι φάρμακον αἰτῶ,
Κἂν αὖ δι' ἰατρὸς ᾖς, κἂν μὲν ἐγὼ νοσέης.

Ἀλλ' ἐν ὅσῳ ἑξέδωκεν μοι τίσις, αὐτὸς,
Αὐτὸς ἰατρὸς, ἐμοὶ γ' ἰσὶ ἀνασῆναι.

Luc. 14. 4.

Hydropicus sanatus, Christum
jam sitiens.

Pellitur inde sitis, sed & hinc sitis altera surgit:
Hinc sitit ille magis, quò sitit inde minùs.

Felix ô, & mortem poterit qui temnere morbus!
Cui vitæ ex ipso fonte sititur aqua!

In cœtum cœlestem omnium Sanctorum.

Felices animæ! quas cælo debita virtus
Jam potuit vestris infernisse polis.

Hoc dedit egregii non parvus sanguinis usus,
Spēsq; per obstantes expatiata vias.

O ver! ô longa semper seges aurea lucis!
Nocte nec alternâ dividuata dies!

*O qua palma manus videt ! quæ fronte corona !
O nix virginea non temeranda toga !*

*Pacis inocciduae vos illic ora videtis :
Vos Agni dulcis lumina : vos --- Quid ago ?*

MATTH. 8. 13.

Christus absenti medetur.

Vox jam missa suas potuit jam tangere metas :
O superi ! non hoc ire sed esse fuit.

*Mirac' lum fuit ipsa salus (bene credere possis)
Ipsum, mirac' lum est, quando salutis iter.*

JOANN. 9.

Cæcus natus.

Felix, qui potuit tanta post nubila noctis
(O dignum tantæ nocte !) videre diem :

*Felix ille oculus, felix utrinq; putandus ;
Quod videt, & primum quod videt ille Deum.*

MATTH. 9.

Et ridebant illum.

Lutibus instantis, Christum videre vacabat ?
Vanior iste fuit risus, an iste dolor ?

*Lutibus in tantis hic vester risus, inepti,
(Credite mi) meruit maximus esse dolor.*

MATTH.

In sapientiam seculi.

Noli altum sapere (hoc videres voluere magister)
Nè retrahat lassos alta ruina gradus.

Immo mihi dico, Noli sapuisse profundum:
Non ego ad infernum te sapuisse velim.

In stabulum ubi natus est Dominus.

Illa domus stabulum? non est (Puer auree.) non est:
Illa domus, quæ tu nasceris, est stabulum?

Illa domus toto domus est pulcherrima mundo;
Vix cælo dici vult minor illa tuo.

Cernis ut illa suo passim domus ardeat auro?
Cernis ut effusis videat illa rosis?

Sive aurum non est, nec quæ rosa videat illis;
Ex oculis facile est esse probare tuis.

Οἶκος οὐκ ἐστὶ αὐλῆς, ἢ μὴ. σὺ δὲ οἶκος, Ἰησοῦ,
'Εν δ' ὧ τὴν τίκτη αὐλὴν ἢ πάλαι.

Οἶκον μὲν πάντων μέγα δὴ κάλλος ἐκείνου.
Οὐρανὸν ἔδ' ἐπεὶ μέγιστον πάλαι.

Ἦν δὲ καὶ νεῶς δώμ' ἐμπυεῖζεν χρύσω,
Ἦν δὲ καὶ νεοῖς δώμα ῥόδωσι μέγα.

Ἦν ῥόδον ἔχον μέγα, ὡς δὲ τε χρύσον ἐκείθεν.
Ἐκ σοὶ δ' ὀφθαλμῶν ὅσον ἐλεγχέσθαι.

ACT. 8. TANA

S. Stephanus amicis suis, funus sibi
curantibus.

Nulla (precor) busto surgant mihi marmora: bustum
Hac mihi sint mortis conscia saxa mea.

Sic nec opus fuerit, notet ut quis carmine bustum,
Pro Domino (dicens) occidit ille suo.

Hic mihi sit tumulus, quem mors dedit ipsa; mei que
Ipse hic martyrii sit mihi martyrium.

In D. Joannem, quem Domitianus ferventi oleo
(illacsum) indidit.

Illum (qui, tota currens vaga flammula mundo,
Non quidem Ioannes, ipse sed audis amor)

Illum ignem extingui, bone Domitiane, laboras?
Hoc non est olcum, Domitiane, dare.

In tenellos Martyres.

AH qui tam propero cecidit sic funere, vita
Hoc habuit tantum, possit ut ille mori.

At cujus Deus est sic usus funere, mortis
Hoc tantum, ut possit vivere semper, habet.

MATTH. 4. 24.

Attulerunt ei omnes malè affectos, dæmoniacos,
lunaticos --- & sanavit eos.

Collige te tibi (torve Draco) furiâsque facésque,
Quâsque vocant pestes nox Erebusque, suas:

Fac

*Fac colubros jam tota suos tua vibret Erinys;
Collige, collige te fortiter, ne — percas.*

L u c. 1.

Tuam ipsius animam pertransibit
gladius.

(nullum;

Quando habeat gladium tua, Christe, tragædia
Quis fuerit gladius, Virgo beata, tuus?

Namq; nec ulla aliàs tibi sunt data vulnera, Virgo;
Quàm qua à vulneribus sunt data, Christe, tuis.

Forsan quando senex jam caligantior esset,
Quod Simeon gladium credidit, hasta fuit.

Immo neque hasta fuit, neque clavus, sed neq; spina:
Hei mihi, spina tamen, clavus, & hasta fuit.

Nam queiscunq; malis tua, Christe, tragædia crevit;
Omnia sunt gladius, Virgo beata, tuus.

In sanguinem circumcisionis Dominicæ.

Ad convivas, quos hæc dies apud
nos solennès habet.

Hæus conviva! bibin? Maria hæc, Mariæq; puel-
Mittunt de pralomsta bibenda suo. (lus,

Una quidem est (toti quæ par tamen unica mundo)
Unica gutta, suo quæ tremit orbiculo.

O bibite

*O bibite hinc ; quale aut quantum vos cunque bibistis ;
(Credite mi) nil tam suave bibistis adhuc.*

*O bibite & bibite ; & restat tamen usque bibendum :
Restat , quod poterit nulla domare sitis.*

*Scilicet hic , mensura sitis , mensura bibendi est :
Hac quantum cupiat vina bibisse , bibis.*

LUC. 2.

Puer Jesus inter Doctores.

F*allitur , ad mentum qui pendit quemq ; profundum ,
Ceu possint lares nil sapuisse gena.*

*Scilicet à barba malè mensuratur Apollo ;
Et bene cum capitis stat nive , mentis hyems.*

*Discat , & à tenero disci quoque posse magistro :
Canitiem capitis nec putet esse caput.*

JOANN. 2.

Ad Christum , de aqua in vinum versa.

S*igna tuis tuus hostis habet contraria signis :
In vinum tristes tu mihi vertis aquas.*

*Ille autem è vino lacrymas & jurgia ducent ;
Vina iterum in tristes (hei mihi !) mutat aquas.*

LUC. 2.

Christus infans Patri sistitur in templo.

A*gnus eat , ludatq ; (licet) sub patre petulco ;
Cumq ; sua longum conjuge turtur agat.*

Conciliatorem

Conciliatorem nihil hîc opus ire per agnum :
Nec tener ut volucris non sua fata ferat.

Haftenus exigua hac, quasi munera, lufimus; hac qua
Multum excusanti sunt capienda manu.

Hoc Donum est; de quo, toto tibi dicimus ore,
Sume Pater: meritis hoc tibi sume suis.

Donum hoc est, hoc est; quod scilicet audeat ipso
Esse Deo dignum: scilicet ipse Deus.

MATTH. 8.

Leprosus Dominum implorans.

Credo quòd ista potes, velles modò: sed quia credo,
Christe, quòd ista potes, credo quòd ista voles.

Tu modò, tu faciles mihi, Sol meus, exere vultus;
Non poterit radios nix mea ferre tuos.

MATTH. 8.

Christus in tempestate.

Quòd fervet tanto circum te, Christe, tumultu;
Non hoc ira maris, Christe, sed ambitio est.

Hac illa ambitio est, hoc tanto te rogat ore,
Possit ut ad monitus, Christe, tacere tuos.

ACT. 16. 21.

Annunciant ritus, quos non licet nobis fuscipere,
cùm simus Romani.

Hoc Caesar tibi (Roma) tuus dedit, armaq; ? solis
Romanis igitur non licet esse piis ?

Ab

*Ah, melius, tragicis nullus tibi Caesar in armis
 Altus anhelanti detonnisset equo;*

*Nec domini volucris facies horrenda per orbem
 Sueta tibi in signis torva venire tuis:*

*Quam miser ut staret de te tibi (Roma) triumphus;
 Ut tantâ fieres ambitione nihil.*

*Non tibi, sed sceleri vincis: proh laurea tristis!
 Laurea, Cerbereis aptior umbra comis!*

*Tam turpi vix ipse pater diademate Pluto;
 Vix sedet ipse suo tam niger in solio.*

*De tot Casareis redit hoc tibi (Roma) triumphis:
 Cæsareè, aut (quod idem est) egregiè misera es.*

MATH. 4.

Hic lapis fiat panis.

ET fuit: ille lapis (quidni sit dicere?) panis;
 Christe, fuit: panis sed tuus ille fuit.

*Quippe, Patris cum sic tulerit suprema voluntas;
 Est panis, panem non habuisse, tuus.*

AΡΓΘ ἔλω τοι δὴτ' (εἰπὼν θύμῳ ὄντι) ἐκείνῳ
 Χεῖρὶ τοι ἀργῶ ἔλω καὶ λίθῳ· ἀλλὰ τίός.

Ἡ ὅπως τὸ πᾶν εἴη μέγα τὸ θέλημα

Ἀργῶ ὅτ' ἐκ λῶ τοι, Χεῖρὶ, τοι ἀργῶ ἔλω.

Mulier Canaanitis.

QUicquid Amazoniis dedit olim fama puellis;
Credite: Amazoniam cernimus ecce fidem.

*Fœmina, tam fortis fidei? jam credo fidem esse
Plus quàm grammaticè fœminei generis.*

Luc. 11.

Deus, post expulsum Dæmonem mutum, maledictis
Judæis os obturat.

UNâ penè operâ duplicem tibi Dæmona frangis:
Iste quidem Damon mutus; at ille loquax.

*Scilicet in laudes (quæ non tibi laurea surgit?)
Non magis hic loquitur, quàm tacet ille tuus.*

JOANN. 6.

Dicebant, Verè hic est propheta.

Post tot quæ videant, tot quæ miracula tangant,
Hac & quæ gustent (Christe) dabis populo.

*Jam Vates, Rex, & quicquid pia nomina possunt;
Christus erat: vellem dicere, venter erat.*

*Namque his, quicquid erat Christus, de ventre repleto
Omne illud vero nomine venter erat.*

Christus ambulabat in porticu Solomonis,
& hyems erat.

Bruma fuit? non, non: ah non fuit, ore sub ista:
Si fuit; haud anni, nec sua bruma fuit.

*Bruma tibi vernis velit ire decentior horis,
Per sibi non natas expatiat a rosas.*

*At, tibi nè possit se tam bene bruma negare,
Sola hac, quam vibrat gens tua, *grando vetat.*

*Vers. 31. sustulerunt lapides.

MATTH. 28.

Dederunt nummos militibus.

NE miles velit ista loqui, tu munera donas?
Donas, quod possit, cùm tacet ipse, loqui.

*Qua facis à quoquam, pretiosuadente, taceri;
Clariùs, & dici turpiùs ista facis.*

Beatæ Virgini.

De salutatione Angelicâ.

XAÏps suum neque Casarens jam nuntiet ales;
XaÏps tuum pennâ candidiore venit.

*Sed taceat, qui XaÏps tuum quoque nuntiat, ales;
XaÏps meum pennâ candidiore venit.*

*Quis dicat mihi Xaïpe meum magè candidus autor,
Quàm tibi quæ dicat candidus ille tuum?*

*Virgo, rogas, quid candidius quàm candidus ille
Esse potest? Virgo, quæ rogas, esse potest.*

*Xaïpe tuum (Virgo) donet tibi candidus ille;
Donas candidior tu mihi Xaïpe meum.*

*Xaïpe meum de Xaïpe tuo quid differat, audi:
Ille tuum dicit, tu paris (ecce) meum.*

Pontio lavanti.

N*on satès est cades, nisi stuprum hoc insuper addas,
Et tam virginea sis violator aqua?*

*Nympha quidem pura hac & honesti filia fontis
Luget, adulterio jam temerata tuo.*

*Castà verecundo properat cum murmure gutta,
Nec satès in lacrymam se putat esse suam.*

*Desine tam nitidos stuprare (ah, desine) rores:
Aut dic, quæ miseras unda lavabit aquas.*

In die passionis Dominicæ.

T*Amne ego sim tetricus? valeant jejunia: vinum
Est mihi dulce meo (nec pndet esse) cado.*

*Est mihi quod castis, neque prelum passa, racemis
Palmitè virgineo protulit nova parens.*

Hoc mihi (ter donis sat enim maturuit annis)

Tandem ecce è dolio præbibi hasta suo.

Jâmque is; & ô quanto calet ætus aromate torrens!

Acer ut hinc aurâ divite currit odor!

Qua rosa per cyathos volitat tam viva Falernos?

Massica qua tanto sidere vina tremunt?

O ego nescibam; atque ecce est Vinum illud amoris:

Unde ego sum tantis, unde ego par cyathis?

Vincor: & ô istis totus propè misceor auris:

Non ego sum tantis, non ego par cyathis.

Sed quid ego invicti metuo bona robora vini?

*Ecce est, qua validum diluit, * unda, merum.*

** Joh. 19. & continuo exivit sanguis & aqua.*

In die Resurrectionis Dominicæ.

Venit ad sepulchrum Magdalena ferens
aromata.

Quin & tu quoq; busta tui Phœnicis adora;
Tn. quæq; fer tristes (mens mea) delitias.

Si nec aromata sunt, nec quod tibi fragrat amomum;
(Qualis Magdalina est missis odora manu)

Est quod aromatibus præstat, quod præstat amomo:
Hæc tibi mollicula, hæc gemmea lacrymula.

Et lacryma est aliquid: neque frustra Magdala flevit.
Sentiit hæc, lacrymam non nihil esse suas.

*His illa (& tunc cùm Domini caput iret amomo)
Invidiam capiti fecerat esse pedes.*

*Nunc quoq; cùm finis huic tanto sub aromate sudet,
Plus capit ex oculis, quo litet, illa suis.*

*Christe, decent lacryma: decet isto rore rigari
Vitæ hoc æternum mane, tuumq; diem.*

Luc. 24.

In cicatrices Domini adhuc superstites.

A *Rma vides; arcus, pharetrâque levêsq; sagittas,
Et quocunq; fuit nomine miles Amor.*

*His fuit usus Amor: sed & hac fuit ipse; suumq;
Et jaculum, & jaculis ipse pharetra suis.*

*Nunc splendent tantùm, & deterso pulvere belli
E memori pendent nomina magna tholo.*

*Tempus erit tamen, hæc ira quando arma, pharetrâq;
Et sobolem pharetra spicula tradet Amor.*

*Heu! quâ tunc animâ, quo stabit conscia vultu,
Quum scelus agnoscat dextera quaq; suum?*

*Improbe, qua dederis, cernes ibi vulnera, miles,
Quâ tibi cunq; tuus luserit arte furor.*

*Sen digito suadente tuo mala Laurus inibat
Temporibus; sacrum sen bibit hasta latius:*

*Sive tuo clavi favum rubeuere sub ictu;
Sen puduit iussis ire flagella tuis.*

*Improbe, quæ dederis, cernes ibi vulnera, miles:
Quod dederis vulnus, cernere, vulnus eris.*

*Plaga sui vindex clavosque rependet & hastam;
Quoque rependet, erit clavus & hasta sibi.*

*Quis tam terribiles, tam justas moveris iras?
Vulnera pugnabunt (Christe) vel ipsa tibi,*

JOANN. 14.

Pacem meam do vobis.

B*ella vocant: arma (ô socii) nostra arma paremus
Atque enses: nostros scilicet (ah!) jugulos.*

*Cur ego bella paro, cum Christus det mihi pacem?
Quod Christus pacem dat mihi, bella paro.*

*Ille dedit (nam quis potuit dare certior autor?)
Ille dedit pacem: sed dedit ille suam.*

ACT. 9.

In D. Paulum illuminatum simul & excæcatum.

Q*uæ, Christe, ambigua hæc bifidi tibi gloria teli est?
Quod simul huic oculos abstulit, atque dedit?*

*Sancta dies animi, hæc oculorum in nocte, latebat;
Te ut possit Paulus cernere, cæcus erat.*

JOANN. 15.
Ego sum via. Ad Judæos spretores Christi.

O Sed nec calcanda tamen: pes improbe pergis?
Improbe pes, ergò hoc cæli erat ire viam?

Ah pereat (Judæe ferox) pes improbus ille,
Qui cæli tritam sic facit esse viam.

MATTH. 2.

In nocturnum & hyemale iter infantis Domini.

Ergò viatores teneros, cum Prole Parentem,
Nox habet hos, quicquid est digna nec ulla dies?

Nam quid ad hac Pueri vel labra, genæve Parentis?
Hec quid ad hac facient oscula, nox & hyems?

Lilia ad hac facerent, faceret rosa; quicquid & balat
Æterna Zephyrus qui repet in viola.

Hi meruere, quibus vel nox sit nulla; vel ulla
Si sit, eat nostrâ purius illa die.

Ecce sed hos quoque nox & hyems clausere remellos:
Et quis scit, quid nox, quid meditetur hyems?

Ah nè quid meditetur hyems favire per Austros!
Quaq; solet nigros nox mala ferre metus!

Ah nè noctis eat currus non mollibus Euris!
Aspera nè tetricos nuntiet aura Notos!

*Hec quot habent tenebra, quot vera pericula secum !
Quot noctem dominam, quantaq; monstra colunt !*

*Quot vaga quæ falsis veniunt ludibria formis !
Trux oculus ! Stygio contolor ala Deo !*

*Sen veris ea, siue vagis stant monstra figuris ;
Virginis satis est hinc, satis inde metus.*

*Ergo veni ; totòque veni resonantior arcu,
(Cynthia) pregnantem clange procul pharetram.*

*Monstra vel ista, vel illa, tuis sint meta sagittis ;
Nec fratris jaculum certior aura vehat.*

*Ergo veni tutòque veni, flagrantior ore,
Dignaq; Apollineas sustinuisse vices.*

*Scis bene quid deceat Phœbi lucere sororem ;
Ex his, si nescis, (Cynthia) discere genis.*

*O tua, in his, quantò lampas formosior iret !
Nox suam, ab his, quantò malit habere diem !*

*Quantùm ageret tacitos hac luna modestior ignes !
Atque verecundis sobria staret equis !*

*Luna, tuæ non est rosa tam pudibunda dici ;
Nec tam virginis fax tua flore tremat.*

*Ergo veni ; sed & astra, tuas age (Cynthia) turmas :
Illa oculos pueri, quos imitentur, habent.*

*Hinc oculo, hinc astro ; at parili face nictat utrumque ;
Ætheris os, atque os atherenum Pueri.*

*Aspice, quàm bene res utriusque deceret utrumque !
Quàm bene in alternas mutua regna manus !*

*Ille oculus cæli, hoc si staret in æthere frontis ;
Sive astrum hoc Pueri, fronte sub ætherea.*

*Si Pueri hoc astrum ætherea sub fronte micaret,
Credat & hunc oculum non minùs esse suum.*

*Ille oculus cæli, hoc si staret in æthere frontis,
Non minùs in cælis se putet esse suis.*

*Tam pulchras variare vices cum fronte Puelli,
Cumq; Puelli oculis, æther & astra queant,*

*Astra quidem vellent ; vellent æterna pacisci
Fœdera mutata sedis inire vicem.*

*Æther & ipse (licet numero tam dispere) velles
Mutatis oculis tam bona pœcta dari.*

*Quippe irret cælum quantò melioribus astris,
Astra sua hos oculos si modò habere queant !*

*Quippe astra in cælo quantùm meliore micarent,
Si frontem hanc possint cælum habuisse suum.*

*Æther & astra velint : frustra velit æther, & astra:
Ecce negat Pueri freps, oculiq; negant.*

*Ab neget illa, negent illi : nam quem æthera mallent
Isti oculi ? aut frons hac quæ magis astra velit ?*

*Quid si aliquod blandâ facie lenè renideat astrum ?
Lactea si cæli tẽrq; quatẽrq; via est ?*

*Blandior hic oculus, roseo hâc qui ridet in ore ;
Lactea frons hæc est tēq; quatēq; magis.*

*Ergo negent, cælūmq; suum sua fœdera servant :
Sidera de cælis non bene danda suis.*

*Ergo negant : sēque ecce sua sub nube recondant,
Sub tenera occidui nube supercilii :*

*Nec claudi contenta sui munimine cæli,
Quærunt in gremio Matris ubi lateant.*

*Non nisi sic tactis ubi nix repet illa pruinis,
Castāq; non gelido frigore vernat hyems.*

*Scilicet iste dies tam pulchro vespere tingi
Dignus ; & hos soles sic decet occidere.*

*Claudat purpureus qui claudit vespere Olympum ;
Puniceo placet tui tibi (Phæbe) ioro ;*

*Dum tibi lascivam Thetis auget adultera noctem,
Pone per Hesperias strata pudenda rosas.*

*Illas nempe rosas, quas conscia purpura pinxit ;
Culpa pudorq; suus queis dedit esse rosas.*

*Hos soles, niveæ noctes, castūmq; cubile,
Quod purum sternet per mare virgo Thetis ;*

*Hos, sancti flores ; hos, tam sincera decebant
Lilia ; quæq; sibi non rubuere rosa.*

*Hos, decuit sinus hic ; ubi toto fidere proni
Ecce lavant sese lacteo in oceano.*

*Atq; lavent : tandemq; suo se maneresolvant,
Ipsa dies ex hoc ut bibat ore diem.*

J. O A N N. 16. 26.

Non dico , me rogaturum Patrem pro vobis.

A H tamen Ipse roga : tibi scilicet ille roganti
Esse nequit durus, nec solet esse, Pater.

Ille suos omni facie te figit amores ;

Inq; tuos toto effunditur ore sinus.

Quippe, tuos spectans oculos, se spectat in illis ;

Inq; tuo (Jesu) se fovet ipse sinus.

Ex te metitur sese, & sua numina discit :

Indè repersus redditur ipse sibi.

Ille tibi se, te ille sibi par nectit utrinque :

Tam tuus est , ut nec sit magis ille suus.

Ergò roga : Ipse roga : tibi scilicet ille roganti

Esse nequit durus, nec solet esse, Pater.

Illum ut ego rogitem ? Hòc (eben) non ore rogandum ;

Ore satis puras non faciente preces.

Illam ego si rogitem, quis scit quibus ille procellis

Surgat, & in miserum hoc quæ tonet ira caput ?

Isto etiam forsàn veniet mihi fulmen ab ore :

(Sape isto certè fulmen ab ore venit)

Ille unà irati forsàn me cuspide verbi,

Uno me nutu figet, & interii :

Non

*Non ego, non rogitaui: mihi scilicet illa roganti
Durius esse potest, & salet esse, Pater.*

*Immo rogabo: nec ore meo tamen: immo regabo
Ore meo (Iesu) scilicet ore tuo.*

In die Ascensionis Dominicæ.

U*Sq; etiam nostros Te (Christe) tenemus amores?
Heu cæli quantam hinc invidiam patimur!*

*Invidiam patiamur: habent sua sidera cæli;
Quæq; comunt tremulas erispa tot ora faces;*

*Phæbénq; & Phæbum, & tot picta vellera nobis;
Vellera, quæ roseâ Sol variavit acm.*

*Quantum erat, ut sinerent hæc unâ nos face ferri?
Una sit hîc: sunt (& sint) ibi mille faces.*

*Nil agimus: nam tu quia non ascendis ad illum,
Æther* descendis (Christe) vel ipse tibi,*

**Aq. i. Nubes susceptum eum abstulit.*

Ν*Ἦν ἔτι ἡμέτερον σε, Χεῖρ, ἔχωρῶν τ' ἔρωτα;
Οὐρανὸν ἐν ὅσῳν δ' οὐδὲν ὡς ἔχωρῶν.*

**Ἀλλὰ ἔχωρῶν. ἔχει ἑὰ μὲν τὰ δ' ἀγάλματα, αἰθέρ.
Ἀσπᾶτε, καὶ φοῖβον, καὶ κελεύθῳ νεφέλων.*

**Οὐρανὸν ἔλω, ἡμῖν ὅφρ' εἴη ἐν τότῳ ἄστρον;
Ἀστρον ἐν ἡμῖν ἢ· εἰσι τοὶ ἄστ' ἑκατον.*

*Πάντα μάπῳ. ὅτι Χεῖρ σὺ καὶ ἀνδραίνεις ἐς αὐτὸν,
Αὐτὸς μὲν κατέβη ὑψένος εἰς σε τὸς.*

Cæcus implorat Christum.

I Mproba turba tace. Mihi tam mea vota propinquât,
Et linguam de me vis tacuisse meam?

Tunc ego tunc taceam, mihi cùm meus ille loquetur:
Si nescis, oculos vox habes ista meos.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
In te qua primo riseris ore, diem.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
Qua, nisi te videat, nox velit esse, diem.

O noctis miserere mea, miserere; per illam
In te quam fidei nox habet ipsa, diem.

Hac animi tam clara dies rogat illam oculorum:
Illam, oro, dederis; hanc mihi nè rapias.

N Τῇ ἐλῆσον ἐμὴν, ἐλῆσον. ναὶ τοι ἐκείνο
Χεῖρ ἐμὴ ἡμῶν, νῦν ὅλ' ἐμῷ ἔχει.

Ὁρθαλμῶν μὲρ ἐκείνο, Θεὸς, δέσται τόδε γνῶμης.
Μὴ μοι τῦτ' αἰρήσῃς, ὅς μοι ἐκείνο φάσθαι.

LUC. 15. 4.

Quis ex vobis si habeat centum oves, & per-
diderit unam ex illis——&c.

O Ut ego angelicis fiam bona gaudia turmis,
Me quoq; sollicito quare per arva gradu.

Mille tibi tuis ludunt in montibus agni,
Quos potes hand dubiâ dicere v. ce tuos.

Unus ego erravi quò me meus error agebat,
Unus ego fuerim gaudia plura tibi.

Gaudia non faciunt, quæ nec fecere timorem;
Et plus, quæ donant ipsa peric'la, placent.

Horum, quos retines, fuerit tibi latior usus.
De me, quem recipis, dulcior usus eris.

Εἰς μὲν ἐγὼ, ἢ μὲς πλάνη περὶ γῆν, ἀλημ.
Εἰς δὲ τοι οὗτος ἔσομαι γνηθ' οὐδ' αὖ πλεονες.

Ἀμνός ὁ μὴ ποιῶν φόβον, ὃ ποιῶν δὲ τε χάρις.
Μείζων ἤν' μὲν, ἐμὲ χρῆμα δὲ γλυκυτέρη.

Herodi Di Jacobum obtruncanti.

Nescis Jacobus quantum hunc tibi debeat ictum,
Quaq; tua in sacrum saviis ira caput.

Scilicet ipso illi donasti hoc ense coronam,
Quo sacrum abscideras scilicet ense caput.

Abscissum pensare caput quæ possit abundè,
Sola hac tam sava & sacra corona fuit.

ΕΝ μ', Ιάκωβε, κεφαλῇ τοι ξίφος ἀπῆρεν,
Ἐν τόδῃ καὶ σέφανον ξίφος ἔδωκε τιόν.

Μένον ἀμείβεσθαι κεφαλῇ, Ιάκωβε, δυνάτω
Κεῖν δ' ὅδ' ὡς καλὸς μαρτυρεῖν σέφανον.

Cæci receptis oculis Christum sequuntur.

ECce manu impositâ Christus nova sidera ponit.
Sectantur patriam sidera fida manum.

Hæc manus his, credo, cælum est. Hæc scilicet astra
Suspicer esse, olim quæ geret ille *manu.

* Revel. 1. 16.

Xεῖρ ὁτιβαλλομένη Χεῖρ ὁτικαλὴν ὁπωπῶν
* Ἀστρὰ. ὁποῦ δὲ καὶ χεὶρ αὐτῆς.

Χεὶρ αὐτῆς τέτοις πάλιν ἔσται. Ἀστρὰ γὰρ ὁμοῖα,
* Ἐν χεὶρ ταύτῃ ὅσιν Χεῖρς ἔπειτα εἴη.

Luc. 19. 4.

Zachæus in Sycomoro.

Quid te, quid jactas alienis fructibus, arbor?
Quid tibi cum foliis non (Sycomore) tuis?

Quippe istic ramo qui jam tibi nutat ab alto,
Mox è divipâ vite racemus erit.

Tὶ πῶς ἐπιχομπίζεις κατέον; ξενῶ δὲ τὴ καρπῶ,
καὶ φύλλοις σιμνῇ μὴ, συκόμωρε, ποῖς;

καὶ γὰρ ὁ δὲ ἐκκηρυγῆς σὺ νῦν μετέωρος ἀπ' ἔργου,
* Ἀμπέλου ὁ κλαδὺν ἔσται ἔσται.

FINIS.